

АДРЭНАЛІН
ТОЛЬКІ
ДЛЯ БОЮ

ЧЫРВАЖКА

ВУЧОНЫ
АБАВЯЗАНЫ
БЫЦЬ ПРАКТЫКАМ

ЧЫРВАЖКА

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

5

КАСТРЫЧНІКА 2023 г.

ЧАЦВЕР

№ 193 (30073)

ЦЫТАТА ДНЯ

Андрэй САВІНЫХ,
старшыня Пастаяннай
камісіі па міжнародных
справах Палаты
прадстаўнікоў:

«Яшчэ пяць гадоў
назад мы жылі
ва ўмовах глабалізацыі,
пабудаванай краінамі
калектыўнага Захаду
ва ўласных інтарэсах.
Сённяшні сістэмны
крызіс і аб'ектыўны
працэс разбурэння гэтых
глабальных правілаў
выяўляе рабаўніцкую
прыроду гэтага
міжнароднага парадку,
агаляе схаваныя механізмы
рабавання большасці
краін. Ствараючы новы
міжнародны парадок,
фарміруючы прынцыпова
іншыя падыходы
да міжнароднага
супрацоўніцтва, мы
павінны фармуляваць
новыя прынцыпы
і механізмы міжнароднага
ўзаемадзеяння.
Я перакананы, што
рэзультатамі гэтага
ключавым фактарам
не на адзін год, а мінімум
на 10, а то і 20 гадоў».

Кветкі ад Кірыла Кветкі

Фота ІваніА.

Кірыла ВАЎРАЊУКА добра ведаюць у родным Брэсце як блогера Кірыла Кветку. Яшчэ школьнікам ён захапіўся вырошчваннем кветак. Цяпер дзеліцца ў сацсетках са шматлікімі падпісчыкамі вынікамі свайго хобі. Ён марыў заклаць уласны парк. Гэтае жаданне здзейснілася ў 2022 годзе. Былы

рэктар Брэсцкага дзяржаўнага тэхнічнага ўніверсітэта прапанаваў таленавітаму студэнту (Кірыл цяпер вучыцца ў гэтай ВНУ на факультэце інжынерных сістэм і экалогіі) рэалізаваць ідэю на тэрыторыі ВНУ. За паўтара года Кірыл зрабіў шмат. Мінакоў

чы тысячы раслін. Таксама Кірыл праводзіць экскурсіі па сваім парку кветак. Ён гатовы падзяліцца з ахвотнымі саджанцамі і насеннем. У планах браслаўчаніна — працягваць добраўпарадкаваць парк, паралельна ён мае намер развіваць уласны гадвальнік раслін.

КОРАТКА

- Мінулы верасень у Беларусі быў самым цёплым з 1945 года.
- Парламенцкая дэлегацыя Кыргызстана з афіцыйным візітам прыбыла ў Беларусь.
- У сусветны рэйтынг World University Rankings увайшлі восем беларускіх універсітэтаў
- Асноўны этап комплекснага мерапрыемства МУС «Арсенал» пройдзе 9—13 кастрычніка.
- Пасяджэнне Савета Міністраў замежных спраў СНД пройдзе 12 кастрычніка ў Бішкеку.
- Дзяржаўны камерны аркестр адкрые сезон канцэртаў «Голас нябесны».

Компас

ПРЫНАДЫ ДЛЯ ТУРЫСТАЎ

Па што едуць да нас
і якія новыя напрамкі з'явіліся?

Сёлетні год абяцае стаць больш паспяховым у параўнанні з мінулым па колькасці турыстаў, якія наведалі нашу краіну. Найбольшая колькасць гасцей прыяжджае да нас з Расіі, Турцыі, Кітая, Літвы, Польшчы і Латвіі. З відаў турызму найбольшым попытам карыстаецца не толькі экскурсійны, але і санаторна-аздараўленчы. Тыздзень у санаторыі ці экскурсійным туры ў сярэднім турысту абыходзіцца ў тысячы беларускіх рублёў.

На аздараўленне і шопінг

Як адзначае дырэктар Дэпартамента па турызме Міністэрства спорту і турызму Ірына ВАРАНОВІЧ, лічбы па ўязным турызме сведчаць, што людзі зноў пачынаюць падарожнічаць. — У першую чаргу гэта турысты з Расіі, далей ідуць Турцыя, Кітай і заходнія краіны-суседкі — Латвія, Літва, Польшча. Працуе ўказ па бязвізавым уездзе, ён дзейнічае да 31 снежня гэтага года, і вялікая колькасць людзей такім чынам прыязджае. Сярод розных відаў турызму лідарам з'яўляецца санаторна-курортнае лячэнне. Але людзі, якія адпачываюць у санаторыях, выяўджаюць паглядзець замкі ці на экалагічныя сцэжкі, — раска-зала Ірына Варановіч.

Тонкасці прафесіі

ВЫШЭЙШЫ ПІЛАТАЖ СЫШЧЫКА МІКУЛІЧА

Ветэран крымінальнага вышуку —
аб рэзанансных злчынствах
і нюансах аперацыйнай работы

Нягледзячы на тое, што Андрэй Мікуліч ужо як два гады знаходзіцца на заслужаным адпачынку, пра сваю прафесійную дзейнасць згадвае з асаблівай цеплынёй і некаторым шкадаваннем, што ўжо не ў міліцэйскім страі. Аднак сам добра разумее, што былых міліцыянераў, тым больш сышчыкаў, не бывае. Напярэдадні 105-годдзя крымінальнага вышуку ветэран органаў унутраных спраў успамінае міліцэйскія будні, за якімі — дзясяткі раскрытых злчынстваў і сотні ўдзячных грамадзян.

СТАР. 4

СТАР. 3

ISSN 1990 — 763X

9 771990 763008

Блізкая ўлада

ШЧЫРАЯ РАЗМОВА

На прыём да старшыні Мінскага гарвыканкама Уладзіміра КУХАРАВА прыйшлі людзі з самымі рознымі пытаннямі. Некалкі гадзін ён размаўляў з грамадзянамі, выслухоўваў іх праблемы, ставіў на кантроль пытанні, якія не ўдалося вырашыць на ўзроўні мясцовых органаў улады. У асноўным мінчане звярталіся па жыллёвых пытаннях, пытаннях будаўніцтва, пажарнай бяспекі і рамонту сетак ЖКГ.

Віталей Вячаслававіч — старшыня таварыства ўласнікаў. Ён запісаўся на прыём да старшыні Мінгарвыканкама, дзе разам яны абмяркоўвалі пытанне прызначэння аднастайнага рашэння на тэрыторыі горада ў частцы захавання патрабаванняў пажарнай бяспекі таварыстваў ўласнікаў у сувязі са зменамі заканадаўства. «Сутыкнуўся з наступнай праблемай. У доме не ўкамплектаваны пажарныя краны, адсутнічаюць пажарныя рукавы і ствалы». На момант уводу ў эксплуатацыю ўсе пажарныя краны былі ўкамплектаваны і адпавядалі патрабаванням нарматыўных дакументаў. Заўважкі патлумачылі, што існуе два варыянты ўрэгулявання пытання. Трэба даўкамплектаваць краны або распрацаваць новую праектную дакументацыю, па якой наяўнасць кранаў неабавязковая, і, адпаведна, правесці работы па дэмантажы. Уладзімір Кухараў даручыў падрыхтаваць прапановы для накіравання ў профільныя ведамствы ў мэтах комплекснага ўрэгулявання пытання.

Мінчанка Кацярына Юр'еўна прыйшла на прыём з пытаннямі ўтрымання, эксплуатацыі і рамонту сеткі гаспадарча-бытавой каналізацыі. Паводле яе слоў, каналізацыйныя сеткі на 1-м Радзятарным завулку самастойна працэдураўся жыхарамі ў 1990-х гадах. Цяпер паўстала пытанне аб частковай іх замене і рэгістрацыі. Гэта зрабіць складана, бо сеткі часткова праходзяць праз землі агульнага карыстання і праз прыватнае домаўладанне.

«Сетка будавалася ўласнікамі жылых дамоў і з'яўляюцца ўласнасцю іх гаспадароў. У камунальную ўласнасць горада не перадаваліся. Праз адсутнасць аформленых юрыдычных дакументаў водаканал не можа перарэгістраваць гэтыя сеткі», — адзначыў дырэктар УП «Мінскводаканал» Фёдар РЫМАШЭЎСКІ. Ён таксама расправёў аб планах замены часткі водаправода ў 2024—2025 гадах, што, безумоўна, парадзе жыхароў завулка.

Уладзімір Анатольевіч і Алеся Ігараўна прадставілі інтарэсы жыхароў ЖК «Лазурьт». Мінчане прыйшлі на прыём з пытаннем змены прызначэння капітальнага будынка па адрасе Пераможцаў. Дольшчыкі будавалі кватэры ў жылым комплексе, але прызначэнне дома змянілася. Цяпер замест жылля ў жылым комплексе яны валодаюць жыллём шматфункцыянальным. Мінчане адзначылі, што ўнесеныя змены ўплываюць на ўмовы карыстання жыллём, а ў аснове пытання можа ляжаць памылка тэхнічнага характару ў дакументацыі, выдадзенай рэгістрацыйным органам, на падставе якой адміністрацыя раёна прымае рашэнне. Пытанне будзе вырашацца.

Ірына Іванаўна звярнулася з пытаннем дазволу на рэканструкцыю жыллага дома. На працягу двух гадоў дом будаваўся ў адпаведнасці з прынятымі нормама. У пачатку гэтага года на адрас мінчанкі прыйшло прадлісанне, што адна з частак дома, якая будзеца, павінна быць зрушана, бо не выкананы нормы адступлення ад мяжы ўчастка. Мінчанка згодная ўнесці змены ў праект, але асцерагаецца, што яго зноў не ўзгодняць. Тады Уладзімір Кухараў прапанаваў ёй падаць у адпаведнасці з заканадаўствам усе неабходныя дакументы. «Адміністрацыя пазначыла, што ваша дакументацыя не актуалізаваная. Пытанні па пабудаванай частцы дома да вас няма. Па дакументацыі пытанне да іншай часткі, якую вы толькі хочаце пачынаць будаваць», — падагульніў ён.

Данііл ХМЯЛЬНІЦКІ.

РАЗАБРАЦЦА І ДАПАМАГЧЫ

Зямельная спрэчка суседзяў, вылучэнне жылля наўзамен таго, што не адпавядае санітарным нормам, шум ад работы кафэ — гэтыя і іншыя пытанні абмяркоўвалі на прыёме грамадзян, які правёў старшыня Гомельскага аблвыканкама Іван КРУПКО ў абласным цэнтры, паведамляе БелТА.

Гамяльчане, якія жывуць па вуліцы Навасёлкаўскай, не могуць вырашыць зямельную спрэчку — заўважкі не згодныя з рэканструкцыяй гаража на ўчастку, што побач. Гісторыя пачалася ў маі 2021 года, калі суседзі людзей, якія прыйшлі на прыём, пачалі ўзводзіць новы гараж на месцы ранейшага, але з іншымі параметрамі ў параўнанні з тым, што быў. Па словах гараджан, адлегласць паміж домам і гаражом змянілася, з'явіліся праблемы з вентыляцыяй.

Як растлумачылі на прыёме, рэканструкцыя існуючага гаража была пачата без дазвольнай дакументацыі, за гэта суседзі прыцягвалі да адміністрацыйнай адказнасці. Пасля дакументы былі падрыхтаваныя, і работы выконваюцца па праекце, адзначыў прадстаўнік службы. Паўстала пытанне і па мяжы ўчасткаў.

«Разабрацца з дакументамі. Падмыце ўсе матэрыялы і падрыхтуйце выразны адказ, — даручыў адказным губернатар. — Сфарміруйце камісію, якая выедзе на месца. Трэба выставіць межы, растлумачыць архітэктурныя нормы, даць кампетэнтны адказы на ўсе пытанні».

З просьбай дапамагчы вырашыць кватэрнае пытанне звярнуліся вяскоўцы з паселішча Юбілейна Гомельскага раёна. Яны жывуць у памяшканні 1949 года пабудовы. У 2019-м яно прызнана непрадатным для пражывання, не адпа-

вядзе санітарным нормам. Кватэры ў будынку прыватызаваныя.

Раней заўважкім прапаноўвалі перасяліцца ў паселішчы Бальшавік таго ж раёна ў новае арэнднае жыллё, але вяскоўцы адмовіліся. «Бальшавік далёка, працу ніхто не хацее мяняць, плюс дзеці хадзілі ў дзіцячы садок», — аргументавалі жанчыны. У Юбілейным жа арэндныя кватэры не будаваліся. Цяпер вяскоўцы гатовы разгледзець розныя прапановы.

Іван Крупко растлумачыў заўважкім алгарытм вылучэння арэнднага жылля. Яшчэ як варыянт — правесці рамонт пры дапамозе ЖКГ за грошы ўласніка, але з растэрмінаўкай. «Трэба людзям дапамагчы. Разбярэцеся, абследаўце, разлічыце і ўніясце прапановы. Да 1 лістапада», — паставіў задачу Іван Крупко.

На шум ад работы адрозу двух кафэ паскардзіліся жыхары кватэр па вуліцы Катуніна абласнога цэнтры. Устаноўва знаходзяцца непадалёк ад дамоў. «Падчас правядзення мерапрыемстваў там велмы шумна. Іграе гучная музыка. Неаднойчы звярталіся ў розныя інстанцыі. Праводзілі замеры ўзроўня шуму», — распавялі заўважкі.

Як растлумачылі ў абласным цэнтры гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя, апаратура ў момант даследавання была ў тым ліку і з усіх кампартыментаў рэжымаў, і вынікі паказалі: усё ў межах дапушчальнага нарматыву.

«Трэба, каб і людзям было спакойна, і каб прадпрыемствы працэдураўся», — адзначыў старшыня аблвыканкама. Крупку ў пытанні маюць намер паставіць пасля правядзення дадатковых кантрольных замераў.

Разгледзеў на прыёме і іншыя пытанні. У іх ліку — утрыманне Стукачоўскіх могілак, аб'ёмы работ пры капрамонце шматпавярховак.

Добрая навіна

ФІЗКУЛЬТУРНА-АЗДАРАЎЛЕНЧЫЯ КОМПЛЕКСЫ АДКРЫЛІСЯ Ў ФАЌІПАЛІ І УЗДЗЕ

У Мінскай вобласці адкрыліся адрозу два фізкультурна-аздараўленчыя комплексы — у Фаніпалі і Уздзе, паведамляе БелТА.

Універсальныя залы для гульнявых відаў спорту, басейны на чатыры дарожкі і дзіцячыя камфортныя «лягшатнікі», залы для фітнесу і аматараў трэнажораў — жыхары Фаніпалі з гэтага дня пры жаданні будуць у выдатнай спартыўнай форме.

«Адкрыццё гэтага аб'екта — чарговае наша дзяянне ва ўладкаванні Фаніпалі. Год таму тут адкрыліся новы дзіцячы садок, будзеца школа, якая будзе ўведзена ў эксплуатацыю ў наступным годзе. Яшчэ крокам наперад стане будаўніцтва паліклінікі, а таксама пераабсталяванне старой падшколы мастацтваў», — адзначыў старшыня Мінскага аблвыканкама Аляксандр ТУРЧЫН.

Кіраўнік вобласці таксама падкрэсліў, што Фаніпаль, у якой пражывае амаль 18 тысяч чалавек, знаходзіць усё большую прывабнасць. Ён паступова добраўпарадкаўваецца, вырашаецца пытанне забеспячэння гараджан чыстай вадою, тут запланавана будаўніцтва новых ачышчальных збудаванняў.

Перарэзачы чырвоную стужачку перад уваходам у комплекс даручылі тым, хто задаваў і задае тон у спорце высокіх дасягненняў і з'яўляецца прыкладам для падрастаючых спартсменаў, — намесніку старшыні Федэрацыі футбола Мінскай вобласці Юрыю Майстраву, спартсмену-экстрэма, упадальніку міжнародных прафесійных сертыфікатаў па падводным арыентаванні, дайвінгу і фрыдайвінгу Паўлу Гапановічу, а таксама навучэнцы гімназіі, прадстаўніцы

Шматдзятная сям'я Святланы і Аляксандра МАЦКЕВІЧАЎ падчас адкрыцця ФАКА ва Уздзе.

нацыянальнай зборнай па фігурным катанні Таццяне Хадаркевіч.

У ходзе экскурсіі па новым аб'екце госці азнаёміліся з яго структурай і ацанілі магчымасці комплексу, дзе будуць трэніравацца будучыя спартсмены і займацца фізкультурнай мясцовай прыхільнікі здаровага ладу жыцця. Характэрна, што працаваць над удаканаленнем спартыўнай формы фаніпальцаў будуць прафесійныя трэнеры.

«У раёне ўвёлі ў строй першы такі аб'ект, таму ён вельмі доўгачаканы. Думаю, што асабліва рада моладзь. І як мінімум у горадзе з'явіцца свая футбольная каманда», — падзяліўся Юрыі Майстраў.

Павел Гапановіч з дзяцінства ў спорце, актыўна трэніруецца і цяпер. «Каб падтрымліваць форму, ляць разоў на тыдзень хаджу на трэніроўкі. Раней спяшаўся на школьныя стадыёны. І вось з'явіўся комплекс, які закліканы стаць храмам здароўя як для моладзі, так і для пажылых людзей», — адзначыў ён.

Дарэчы, новы ФАК мае зоны не толькі для актыўнасці, але і для рэлаксу. Руская і турэцкая сауны з уласным басейнам, кафэ, дзе акцэнт зроблены на здаровае харчаванне і

напоі, — аб'ект павінен стаць месцам прыцягнення мясцовых жыхароў і гасцей горада.

Уздзенцы таксама марылі аб уласным фізкультурна-аздараўленчым комплексе з выдатнымі пляцоўкамі для спаборніцтваў, масавых спартыўных свят і спартландый. Мары павінны спраўджацца: тыя, хто пры вычы актыўным, нарэшце атрымаў такі падарунак. Асабліва нагода для радасці ў бацькоў: цяпер дзецям будзе дзе праводзіць вольны час. А яшчэ трэніравацца: з гэтага дня ў новы комплекс пераязджае мясцовая спартыўная школа, дзе займаецца больш за 420 навучанцаў.

«Для горада гэта значная падзея. Перш за ўсё сюды прыйдзе моладзь, школьнікі, каб прывесці здароўе ў норму. Мы і далей будзем звяртаць увагу на такія раёныя цэнтры, як Узда. Працягнем будаваць аб'екты, выконваць добраўпарадкаванне — усё для таго, каб тут жылося не горш, чым у

буйных гарадах», — адзначыў Аляксандр Турчын.

Вельмі дарэчнымі для комплексаў стануць новыя аўтобусы — падараны абласным выканаўчым камітэтам сертыфікаты на іх набыццё. Адною з галоўных мэт набыцця павінна стаць арганізацыя падвозу да аб'ектаў жыхароў навакольных вёсак. Займацца спортам атрымаюць магчымасць як гараджане, так і вяскоўцы, што будзе спрыяць развіццю моладзі і захаванню здароўя дарослых.

Ну а права першымі пераступіць парог новага ФАКА «Брыў» ў родным райцэнтры атрымала шматдзятная сям'я Святланы і Аляксандра Мацкевічаў, якія сярбуюць са спортам. Яны сумесна з кіраўніком вобласці ацанілі аб'ект, прайшоўшы па ўсіх яго залах. «Праста супер!» — не хаваў эмоцыі кіраўнік спартыўнай сям'і, якая абавязкова будзе трэніравацца тут, дэманструючы ўздзенцам прыклад актыўнага ладу жыцця.

Тым часам

У Смалевічах вынеслі на абмеркаванне пытанне вызначэння межаў горада-спадарожніка

Смалевіцкі раённы выканаўчы камітэт і Смалевіцкі раённы Савет дэпутатаў вынеслі на грамадскае абмеркаванне пытанне вызначэння межаў Смалевічаў, паведамляе ў Смалевіцкім райвыканкаме.

Карэктроўка неабходная ў адпаведнасці з абноўленым генеральным планам горада-спадарожніка. Меркаванні прымаюцца ў пісьмовай і электроннай форме да 22 кастрычніка.

Як паведамлялася, новы генеральны план Смалевічаў прадугледжвае будаўніцтва жылля, сацыяльнай і транспартнай інфраструктуры. Вызначаны новыя пляцоўкі, дзе будзе ўзводзіцца жыллё. Таксама прадугледжваецца развіццё грамадска-дзелавых цэнтраў, вытворчасцяў. Калі ў адпаведнасці з першым генеральным планам чакалася, што ў Смалевічах будзе жыць да 30 тысяч жыхароў, то ў новай рэдакцыі лічба ўзрастае да 50 тысяч.

Генпланам вызначана стратэгія тэрытарыяльнага развіцця Смалевічаў да 2035 года.

ПРЫНАДЫ ДЛЯ ТУРЫСТАЎ

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

У заходніх суседзяў цікаваць выклікае і беларуская сталіца.

— Мінск кантрасна адрозніваецца ад суседніх сталіц, ён не горшы і не лепшы — ён іншы. Гэта яркі горад са сваім абліччам, характарам, і ён заўсёды выклікае мноства станоўчых эмоцый у гасцей, — дадае дырэктар Нацыянальнага агенства па турызме Дзмітрый МАРОЗАЎ. — Адзначу і важнасць транзітных аб'ектаў, напрыклад, Крэва — Гальшаны. Гэта запатрабаваны папулярны напрамак, па дарозе гэтыя аб'екты лёгка наведаць.

Акрамя таго, з мінулага года папулярныя шопінг-туры, з гэтай мэтай прыязджае шмат турыстаў па якасную беларускую прадукцыю. Экспарт турпаслуг за студзень — ліпень склаў больш за 135 % да аналагічнага перыяду мінулага года, у грашовым выражэнні гэта больш за 116 мільёнаў долараў. Сем дзён у санаторыі сярэдняга ўзросту ці ў экскурсійным туры абыходзіцца ў тысячу беларускіх рублёў.

Што прапануюць?

З кожным годам развіваецца і ўнутраны турызм. Апошнім часам з'явілася дастаткова шмат новых экскурсійных праграм, у тым ліку аглядных экскурсій па гарадах правядзення ІІ Гульняў краін СНД — Маладзечне, Салігорску, Жлобіне. Зацверджаны прапрацаваныя тэксты экскурсій, каб усе ахвотныя маглі праісці навучанне і стаць атэставаным экскурсаводам па гэтых гарадах.

Развіваюцца новыя музейныя ўстановы на базе палацаў і сядзіб, якія праходзяць рэстаўрацыю, у сувязі з гэтым вядзецца пастаянная работа па актуалізацыі тэкстаў і тэхналагічных карт экскурсій, напрыклад, па турыстычных аб'ектах Косава — Ружаны.

— Гэта выдатны кластар, які дапаўняе даўно сфарміраваныя Мір — Нясвіж. З кожным годам ён карыстаецца ўсё большай папулярнасцю. Па гэтым напрамку, дарэчы, не халае экскурсаводы, таму мы заклікаем праходзіць атэстацыю па запатрабаваных маршрутах, — адзначае Дзмітрый Марозаў.

Дарэчы, у краіне працуе каля 1200 экскурсаводы. Сёлетня атэставана каля 110 новых спецыялістаў. Магчымыя і атэстацыі па новых тэмах і маршрутах, якія з'яўляюцца. Расце папулярнасць новай распрацаванай экскурсіі Бабруйск — Жылічы — Чырвоны Берэг. Нядаўна адбылося афіцыйнае адкрыццё Палаца Булгакаў у Жылічах, і гэта цікавы турыстычны прадукт як для адназдэнных выездаў з Мінска ці Магілёва, так і транзітны прадукт у рамках шматздэнных праграм, у тым ліку для расійскіх турыстаў.

З новых кластараў імява развіваецца паўночна-заходні, гэта аб'екты Крэва — Гальшаны. Цяпер вядзецца актыўная работа па частковай рэстаўрацыі і кансервацыі гэтых замкаў, працуюць філіялы музейных устаноў у двух гэтых гарадах, якія гатовы здзівіць наведвальнікаў новымі цікавымі дэталямі. Дынамічна развіваецца і рэгіён Паазер'я. Гэты паўночны край багаты сваёй азёрнай і рачной стадыяй, цікавыя праграмы прапануюць і музеі.

Удзяляецца ўвага на дзяржаўным узроўні і інклюзіўнаму турызму: мадэрнізуюцца існуючыя экскурсіі для розных груп. Напрыклад, сталічны музей кіно становіцца пляцоўкай для работы з рознымі групамі насельніцтва і адной з цікавостак падчас экскурсіі па сталіцы.

З'явіўся і шэраг аб'ектаў, якія развіваюць лічбавыя тэхналогіі. Дарэчы, лічбавы турызм — асобная намінацыя ў штогадовым конкурсе Міністэрства спорту і турызму «Пазнай Беларусь». Сярод леташніх пераможцаў — Бярозаўскі краязнаўчы музей, які зрабіў трохмерны тур па музеі «Канцлагер «Бяроза-Картузская».

— Праз сайт з гэтым турам пазнаёміцца нельга, зроблена гэта для таго, каб з'ездзіць у Бярозу, паглядзець на кляштар, чырвоныя казармы і павяваць у музеі, — адзначае Дзмітрый Марозаў.

У Мінску створана віртуальная гісторыя нацыскага лагера для савецкіх ваенна-папалонных «Шталаг-352». Гэта і аўдыяэкскурсія, і ўспаміны ваеннапапалонных, з якімі можна самастойна пазнаёміцца. Ёсць лічбавыя туры па Хатыні на базе існуючых крыніц, у прыватнасці Яндэкс-карт. Выканана трохмерная здымка аб'екта пасля рэстаўрацыі, і кожны ахвотны можа па-

знаёміцца з комплексам, прайшоўшы па яго тэрыторыі ў 3D-фармаце.

Ахвотных усё больш

Штогод Міністэрства спорту і турызму праводзіць конкурс «Пазнай Беларусь», сёлетня ў ім 13 намінацый. У снежні будзе падведзены яго чарговыя вынікі.

— Пачаўшы ў 2021 годзе, мы заўважна зацікавілі ўдзельнікаў. На сёння ў конкурсе прынялі ўдзел 892 работы, у 2021 іх было 605, 2022 — 507. Найбольш папулярная намінацыя «Слоган» — пададзена 533 заяўкі, у намінацыі «Плакаты» — 171, «Відэаролік» — 188. Па абласцях у лідарах Гродзенская вобласць, адкуль паступіла 143 работы, з Брэсцкай і Гомельскай — па 130. Зацікаўленасць заўважная, і гэта радзе. Адна з самых актыўных намінацый — «Я пазнаю Беларусь», — расказала Ірына Варановіч.

Адметна, што ў конкурсе актыўна ўдзельнічаюць юныя беларусы. Абмяркоўваецца прапанова зрабіць для іх асобную ўзроставаю катэгорыю.

— Хоцяцца матываваць тых, хто яшчэ не прыняў удзел у конкурсе. Прымаецца, падказвайце новыя ідэі для турыстычных маршрутаў. Таксама гэта моцны быць ідэі падзейных мерапрыемстваў. У конкурсе «Пазнай Беларусь» ім прысвечана асобная намінацыя. Гэта як невялікія рэгіянальныя фестывалі, так і буйныя рэспубліканскія падзеі. Запрашаем арганізатараў мерапрыемстваў загада пра іх расказаць, калектыўна абмяркоўваць фармат правядзення, даты, каб актыўна планавалі календар на наступны год, — заклікаў Дзмітрый Марозаў.

Алена КРАВЕЦ.

Па сутнасці

МОМАНТ ІСЦІНЫ

Што такое заходняя рэчаіснасць, зноў, каторы ўжо раз, мы даведаліся дзякуючы Украіне. Пішу і сам не магу ўцяміць: сучасная Украіна — аплот нацызму. Чаго ў душы больш: абурэння, злосці альбо шкадавання? Адрозне адкажаш. Але пытанні пачынаюць узнікаць нават у заходняй грамадстве. Непавога да чалавечнасці зрабіла апошнія крокі праз «Чырвоную» лінію. Наўрад ці гэта інцыдэнт. Гэта, на жаль, тэндэнцыя. Нацызм па-ўкраінску дайшоў да заакянскага (канадскага) парламента.

У Атаву Зяленскі прыехаў прасіць зброю, але сам нанёс удар канадскім уладам. Усім вядома, што Кіеў абвінавачвае Маскву ў фашызме, «гандлюе» гэтай тэмай, жабурае з шапкай па ўсім свеце. Так было і ў Канадзе. У тутэйшы парламент прыйшоў гасць у вяртаты мілітары — цяперашні жыхар Канады, украінец, якому сваю ваенную мінуўшчыну больш ніколі не зняць з сябе. Хацелі разыграць камедыю. Нібыта вось ён — голас «франтавіка» Першай украінскай дывізіі — Яраслава Хунке, які асуджае расійскую агрэсію. Пасля выступлення дэпутаты і сам Зяленскі элазілі аваяці 98-гадоваму «ветэрану». А насамрэч канадскі палітычны істэблшмент ападрываў удзельніка дывізіі СС «Галічына» — Гунько. Менавіта гэтае вайсковае фарміраванне знішчала беларусы, рускіх, украінцаў, яўрэяў, палякаў, славенцаў.

Мо каму і з сучасных заходніх палітыкаў даспадобы такія «подзвігі». Знішчаль славян — такі неафіцыйны «бэкграўнд» верхніх эшалонаў Старога свету. Але ж нацызм пакуль застаецца жудаснай справай нават для постгуманістычнага заходняга свету. Ні беларусы, ні яўрэі не забылі сваіх знішчаных, забітых, спаленых прадкаў.

Па праўдзе кажучы, немцы самую брудную справу давралі менавіта воль такім дывізіям накіштаў «Галічыны» і такім гунько. А яны стараліся. І цяпер яшчэ моцны запэцкаць каго заўгодна. Гунько Зяленскага і парламентарыяў Канады падсунула украінская дыяспара. Што здзіўляеца — у віцэ-прэм'ера Канады Хрысці Фрыланд дзядуля Міхал Хамяк быў калябараністам, у тамтэйшай дыяспары шмат збеглых нацыстаў. Здаецца, Канада стала для іх «схованкай». А сама дыяспара гістарычна існуе пад шчыльным кантролем амерыканскага ЦРУ. Спецслужба «самай галоўнай дэмакратыі свету» не грэбуе выкарыстоўваць забойцаў і гвалтаўнікаў. Такімі лягчэй за ўсё кіраваць. Ды геаграфія нашых краін яны добра ведаюць. Свае дарожкі яны залілі слязьмі і крывёй людзей.

Галоўнай сілай украінскіх майданаў і былі дзеці, унукі і проста ідэійныя спадкаемцы воль такіх хамякоў і гунькоў. Няма чаму тут здзіўляцца. Дарэчы, мо тое была наўмысная правакацыя ЦРУ: каб больш не дапамагач Зяленскаму — эліт «народнага слугу» і дапамагач служкі нацыстаў. «Незабыўны» візіт арганізаваны ўкраінскай дыяспарай. Суветныя СМІ ўпершыню пасля 24 лютага мінулага года згадваюць у адным кантэксце Зяленскага і нацызм. Нарэшце ўбачылі, уцямілі, каму ападрываюць. Нават калі ў гэтым не шукаць ніякіх глыбінных пасылаў, то нават на паверхні зразумела: наўмысна незабыць нацызм зноў пакажа сябе.

Нарэшце, амерыканскія СМІ згадалі і пра Гімлера, і пра дывізіі Вафен-СС, якія фарміраваліся з этнічных украінцаў, і пра Халакост. Воль калі яшчэ пра Хатынь не забываліся. Ці дойдуч да сумлення сучасных «гульцоў геапалітыкі» крыкі нявінных ахвяр са спаленых вёсак Беларусі, крэматорыяў Майданэка... Наўрад ці.

Ці не гэта момант ісціны? Калі амерыканскі, брытанскі, еўрапейскі істэблшмент ападрывае Украіне — насамрэч гэтыя аваяці звычайнаму нацызму. Які вельмі даспадобы «элітам» ультраглабалізму. Ідзе зачыстка новай жыццёвай прасторы. Не халае аднаго. Разам з кадрамі з канадскага парламента варта паказаць фінальныя кадры фільма «Ідзі і глядзі». Глядзі, чалавецтва, куды ідзеш...

Яген ПУСТАВОЙ.

Будзьце пільнымі!

ФАЛЬШЫВЫЯ КАНТРАЛЁРЫ

КДК папярэдзіла аб новых выпадках тэлефоннага махлярства

Камітэт дзяржантролю папярэджвае аб тэлефонным махлярстве: зламскімі ўяўляюцца работнікамі кантралюючых органаў і падманам выманваюць у грамадзян грошы. Пра гэта БелТА паведамілі ў КДК.

«Апошнім часам сталі частымі выпадкі тэлефоннага махлярства, калі зламскімі, прадстаўляючыся работнікамі розных дзяржаўных органаў, у тым ліку Камітэта дзяржаўнага кантролю, Дэпартамента фінансавых расследаванняў і Дэпартамента фінансавога маніторынгу, падманам уваходзяць у давер да грамадзян і спрабуюць завалоць іх гра-

шовымі сродкамі, — адзначылі ў КДК. — Пад выглядам работнікаў праваахоўных або кантралюючых органаў ашуканцы з віртуальнага тэлефоннага нумара тэлефануюць праз інтэрнэт-месенджары (Viber, WhatsApp, Telegram) грамадзянам і на розных падставах (удзел у апэратыўна-вышукowych мерапрыемствах, пакрыццё шкоды, кантроль за транзакцыямі з мэтай выкрывання злачынцаў і інш.) угаворваюць падаць даныя банкаўскай карты, паролі ад інтэрнэт-банкінга і SMS-паведамленняў, аформіць на сваё імя крэдыты, устанавіць праграмае забеспячэнне, а таксама перавесці

грошы на «бяспечны» рахунак або карту».

Для пацярджэння сваіх слоў тэлефонны ашуканцы моцны даслаць праз месенджары фатаграфіі фальшывых службовых пасведчанняў работнікаў праваахоўных і кантралюючых органаў. Таксама грамадзянам моцны выслаць кадру абробленыя бланкі «падпісак» аб невыдаванні атрыманай ад махлярноў інфармацыі.

Камітэт дзяржантролю папярэджвае: праваахоўныя органы Беларусі не ажыццяўляюць гутарак з грамадзянамі з дапамогай інтэрнэт-месенджараў, у тым ліку не прапаноўваюць падобным чынам

прыняць удзел у апэратыўна-вышукowych мерапрыемствах і іншых дзеяннях па выкрыцці злачынцаў.

Калі вы сутыкнуліся з падобнай сітуацыяй, не паддавайцеся ўгаворам, не паведамляйце свае канфідэнцыйныя даныя, не ўстанавівайце ніякіх дадаткаў на свой мабільны тэлефон або камп'ютар, не давайце доступ да ўжо ўсталяваных дадаткаў. У выпадку, калі ашуканцы прадстаўляюцца работнікамі органаў Камітэта дзяржантролю, варта паведаміць інфармацыю пра гэта ва ўпраўленне ўласнай бяспекі КДК па тэлефоне 8 (017) 328-54-99.

ВЫШЭЙШЫ ПІЛАТАЖ СЫШЧЫКА МІКУЛІЧА

Гены спрацавалі

Насіць пагоны ён марыў з дзяцінства. І не сказаць, каб фанацеў ад героў фільмаў «Месяца сустрэчы змяніць нельга» або «Пятроўка, 38». Вядома, з цікавасцю глядзеў, але перад вачыма быў рэальны сышчык — родны дзядзька Міхаіл Уладзіміравіч, які расследаваў такія справы, што хоць сам кіно здымай (дарэчы, за асабісты подзвіг ён меў дзяржаўную ўзнагароду). Аднак да кінаіндустрыі ў Андрэя Мікуліча душа не ляжала: хацелася змагання са злачынцамі ў рэальным жыцці.

Шлях да мары быў няпросты. Як ён сам прызнаецца, з самага дзяцінства яго выхоўвалі ў жалезнай дысцыпліне: камандзір «Зарніцы», «Арляняці», першыя месцы ў спартыўных спаборніцтвах, выдатныя вынікі ў вучобе... Характар і сур'ёзныя планы на жыццё прывялі звычайнага вясковага юнака з Лагойшчыны ў ваеннае вучылішча. Аднак доўга вучыцца ў Вільнюсе, дзе вялася падрыхтоўка спецыялістаў для радыётэхнічных войскаў, не давялося. «Ужо тады там адчувалася нянавісць да рускамоўнага насельніцтва, вучыцца ў такой абстаноўцы было складана», — тлумачыць Андрэй Мікуліч прычыну свайго заўчаснага вяртання на Радзіму.

У хаце не сядзеў. Паступіў у вучылішча пры Мінскім трактарным заводзе, працаваў у Мінскім маторным. Затым была армія. Падчас праходжання ваенскай службы Андрэй Мікуліч усё часцей пачаў задумвацца аб органах унутраных спраў. Аднак у пачатку 1990-х паступіў у Акадэмію МУС без вопыту міліцэйскай службы было

немагчыма. Два гады працаваў у ахове: вартаваў дзяржаўныя аб'екты. Атрымаўшы доўгачаканае накіраванне ў Акадэмію МУС, Андрэй Мікуліч панёс туды свае дакументы і адразу з галавой акунуўся ў прафесію. Вучыўся на звычайнай форме, паралельна служыў у РУУС Савецкага раёна сталіцы — на пасадзе оперуаўнаважанага крымінальнага вышуку.

Вышковай дзейнасці аддаў 27 гадоў! Мянляліся толькі пасады і месцы службы. Пасля раённага ўпраўлення Андрэй Мікуліч перайшоў у галоўнае ўпраўленне ўнутраных спраў Мінгарвыканкама, а затым — у цэнтральны апарат міліцэйскага ведамства — МУС. На ўсіх этапах службовай дзейнасці займаўся раскрыццём маёмасных злачынстваў. У запас папкойнік міліцыі сыходзіў з пасады начальніка аддзела — намесніка начальніка ўпраўлення па раскрыцці крадзяжоў Міністэрства ўнутраных спраў.

Па слядах злачынцаў

Вядома, не ўсе раскрыцці злачынстваў засталіся ў памяці. Аднак ёсць тое, што, як кажуць, не забываецца. Самым цікавым перыядам прафесійнай дзейнасці Андрэй Мікуліч лічыць пачатак 2000-х, калі ён з'яўляўся начальнікам аддзела па раскрыцці крадзяжоў транспарту ГУУС Мінгарвыканкама. Пад яго кіраўніцтвам была затрыманая вялікая колькасць высокапрафесійнай груп аўтазłodзеяў з Расіі, якія «палявалі» на дарагія машыны. Затрыманні злачынцаў часам нагадвалі эпізоды з кіно — беларуская міліцыя дзейнічала аперацыйна і прафесійна. Невыпадкова сярод аўтазłodзеяў хадзіла выказванне: хочаш сесці ў турму — прыязджай у Беларусь, асабліва ў Мінск.

«Тады быў пік злачыннасці ў гэтай сферы, — згадвае ветэран

органу ўнутраных спраў. — За дзень у Мінску магло ўганяцца да дзесяці аўтамабіляў, дзейнічала столькі злачынных груп, у тым ліку з суседніх дзяржаў, і пералічыць складана. Машыны кралі па ўсёй краіне. Нягледзячы на тое, што тыя гады былі самымя напружанымі, як кіраўніку аддзела служба прыносіла маральнае задавальненне».

Андрэй Мікуліч перакананы, што задзел, які быў пакладзены ў той перыяд, — высокая раскрывальнасць крадзяжоў транспарту, прыцягненне злачынцаў да адказнасці — паўплываў і на цяперашнюю сітуацыю ў сферы крымінальнага аўтабізнесу. Зламыснікі ведаюць, наколькі аперацыйна і беспамылкова працуе беларуская міліцыя, таму ў большасці сваёй не прэзюндуюць на чужы транспартны сродак. Хоцачца верыць, што беларускія праваахоўнікі раз і заўсёды адбілі ахвоту міжнародным злачынным групам замахацца на маёмасць грамадзян.

З чым толькі не даводзілася падчас прафесійнай дзейнасці сустракацца ветэрану органу ўнутраных спраў. Як ён кажа, без работы ніколі не сядзелі. Асабліва намаганні каштавала выйсці на след парульнікаў закона, якія здзяйснялі серыйныя разбоі на банкі, абменныя пункты валют, банкаматы. Андрэй Мікуліч успамінае, як удалося ўстанавіць асобы зламыснікаў, якія ў адным са сталічных мікрараёнаў спустошылі банкамат на суму звыш ста тысяч долараў.

Асаблівай вагай сярод калег разам са сваім калектывам папкойнік міліцыі запасаў быў удастоены пасля раскрыцця серыі кватэрных крадзяжоў. У 2019 годзе праваахоўнікам удалося затрымаць міжнародную злачынную групу, якая мела дачыненне прыкладна

да паўсотні эпізодаў кватэрных крадзяжоў. Злачынцы арудавалі па ўсёй краіне. «Грамадзяне Расіі і Украіны прыязджалі да нас на два-тры дні, за якія паспявалі здзейсніць па пяць-сем крадзяжоў у пэўным горадзе, — згадвае Андрэй Уладзіміравіч. — Месяць ці штыя — ні аднаго крадзяжу. Праз месяц — зноў некалькі выпадкаў, але ў іншым населеным пункце. І так па ўсёй краіне. Усюды — аднолькавыя почырк».

Выйсці на след злачынцаў дазволіла карпатлівая работа, якую каардынаваў Андрэй Мікуліч. Затрыманні ашуканцаў па гарах слядах. «Вышэйшы пілатаж у крымінальным вышуку — гэта калі затрымліваеш зłodзея з доказам віны, — дзеліцца ветэран міліцыі тонкасцямі аперацыйнай работы. — Аднак так бывае незаўсёды. Звычайна, калі выкрадаюць грошы, даказаць віну таго ці іншага чалавека вельмі цяжка, практычна немагчыма. У гэтым выпадку доказную базу збіралі па крупніках: паказанні сведкаў, сляды абутку... Аднак калі на адной з кватэр, акрамя грошай, скралі асабістыя рэчы, даказаць віну злачынцаў было нескладана. Усё гэта мы канфіскавалі ў іх пры затрыманні. Далей была справа тэхнікі». Кватэрныя зłodзеі панеслі адказнасць.

Падыход да кожнага

За амаль тры дзесяці гадоў службы ў міліцыі Андрэй Мікуліч прайшоў шлях ад радавога аперацыйніка да кіраўніка аддзела ў Міністэрстве ўнутраных спраў. Будучы, як кажуць, «на зямлі», ён напоўніў зведваю прафесію сышчыка. Таму, займаючы высокую пасаду, добра разумее, як адываецца раскрыццё злачынства, як часам няпроста выйсці на след зłodзея.

«Падабалася, калі ты сам працуеш і адказваеш за сваю работу, — адзначае папкойнік міліцыі ў адстаўцы. — І тут успамінаецца самы першы раскрыты крадзеж — мяшок бульбы са skleпу. Атрыманні ашуканцаў маральнае задавальненне ад таго, што ты адказваеш за ўвесь працэс: ад моманту прыняцця заявы ад пацярпелага да затрымання злачынцы, канфіскацыі скрадзенага і перадачы справы ў следства. Падчас службы ў міністэрстве перакананы, як зладжана і дакладна працуе ўся сістэма».

Галоўны прыцип, якога Андрэй Мікуліч заўсёды прытрымліваўся ў службе, — не перашкаджаць працаваць людзям «на зямлі», а толькі дапамагаць. «Ніколі нельга лічыць, што ты ўсё можаш, — заўважае ветэран органу ўнутраных спраў. — Адзін чалавек добра піша даведкі. Іншы не ўмее падабраць патрэбныя слоў, але ён выдатны опер — будзе суткамі працаваць, каб выйсці на след злачынцы. Кіраўніку галоўнае — знайсці да кожнага падыход і зрабіць так, каб кожны супрацоўнік прыносіў максімальную карысць на сваім участку работы».

Нягледзячы на тое, што служба ў міліцыі, а тым больш у крымінальным вышуку, пастаянна сплучана з рызыкай для жыцця, адсутнасцю нармываў працоўнага графіка і іншымі пазбаўленнямі, Андрэй Мікуліч ніколі не бачыў сябе ў іншай прафесіі. Як ён сціпла кажа: акрамя таго, як раскрываць злачынствы, больш нічога не ўмее. Магчыма, яно і так. Але колькі ўсяго трэба ўмець і ведаць, каб выйсці на след злачынцы, затрымаць яго, а потым яшчэ і даказаць яго віну — вышэйшы пілатаж, не інакш.

Вераніка КАНЮТА.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Палата прадстаўнікоў ЗША ўпершыню ў гісторыі адправіла спікера ў адстаўку

Палата прадстаўнікоў Кангрэса ЗША ўпершыню ў сваёй гісторыі адправіла спікера, рэспубліканца Кевіна Макараці, у адстаўку. Супраць яго выступіла невялікая група праварадыкальных аднапартыйцаў, а Дэмакратычная партыя сваімі галасамі дапамагла ім зрушыць уласнага лідара, паведамліла «Бі-бі-сі». За адстаўку Кевіна Макараці ў выніку прагаласавалі 216 кангрэсменаў, у тым ліку ўсяго восем рэспубліканцаў, а супраць яе — 210. Кевін Макараці ў суботу здолеў дамовіцца аб прыняцці часовага бюджэту, чым адвёў пагрозу «шатадаўну» для дзяржавы і адміністрацыі дэмакрата Джо Байдэна — і адначасова раззлаваў сваіх радыкальных аднапартыйцаў. Адзін з іх, прадстаўнік Фларыды Мэт Гейтц, унёс праект рашэння аб адстаўцы спікера. Пасля галасавання Кевін Макараці заявіў, што не збіраецца больш балатавацца ў спікеры. Да таго часу, пакуль кангрэсмены не абярнуць новага спікера, выканаць гэтыя абавязкі будзе Патрык Макгенры (рэспубліканец ад штата Паўночная Караліна). Пазней на гэтую пасаду праланавалі кандыдатуру экс-прэзідэнта ЗША Дональда Трампа. З такой ініцыятывай выступіў член Палаты прадстаўнікоў Трой Нэлс (рэспубліканец ад штата Тэхас). Таксама паведамляецца, што заняць гэтае месца імкнецца і адзін з лідараў рэспубліканцаў Стыў Скліс. Як вядома, пасада спікера ніжэй палаты Кангрэса з'яўляецца трэцяй па значнасці ў дзяржаўнай іерархіі ЗША.

Па ўсёй Францыі

адзначаюцца праблемы з бяспекай

Прэзідэнт Францыі Эмануэль Макрон у інтэрв'ю заявіў, што па ўсёй дзяржаве адзначаюцца праблемы з бяспекай з-за недахопу паліцэйскіх. Пра гэта паведамліла РІА «Навіны». Кіраўнік Францыі адзначаў, што на працягу апошніх гадоў дзяржава

скарочала колькасць вартавых правапарадку, таму цяпер ёсць праблемы з бяспекай па ўсёй тэрыторыі краіны з-за недахопу паліцэйскіх. У маі Падлікова палата Францыі апавяціла, што ў дзяржаве за мінулы год звылілася са службы рэкордная колькасць паліцэйскіх і жандараў. Паводле падлікаў, з паліцыі Францыі сышлі звыш 10,8 тысячы чалавек. Раней прэзідэнт Францыі паведаміў, што ў краіне да 2027 года будзе створана 238 брыгад жандараў, каб узмацніць бяспеку і барацьбу са злачыннасцю.

У Венецыі абвясцілі жалобу па шматлікіх ахвярах аварыі

Мэр Венецыі Луджы Бруньера абвясціў жалобу па шматлікіх ахвярах аварыі, калі турыстычны аўтобус зваліўся з моста. Пра гэта паведамліла EuroNews. «Сцягі прысупшаны ў офісах муніцыпалітэта Венецыі ў знак жалобы па ахвярах аварыі, якая адбылася ў раёне Мэстрэ», — напісаў кіраўнік горада ў сацсетках. Бруньера адзначыў, што месца круху аўтобуса было «апакаліптычным». Прэм'ер-міністр Італіі Джорджія Мелоні, а таксама старшыня Еўрапейскай камісіі Урсула фон дэр Ляен выказалі спачунанні сем'ям ахвяр і пацярпелым у выніку аварыі. Паводле даных мясцовых СМІ, турыстычны аўтобус зваліўся з моста, а пасля разбіўся недалёка ад чыгуначных пугей. Аўтобус працаваў на метане, таму ад удару ён загарэўся. У ДТЗ загінуў па меншай меры 21 чалавек. Сярод ахвяр ёсць замежныя турысты, у тым ліку грамадзяне Украіны і Германіі. Міністр інфраструктуры і транспарту Італіі Матэа Сальвіні адзначыў, што катастрофа магла адбыцца з-за раптоўнага недамагання кіроўцы. Разбіты аўтобус быў зусім новы.

Крымінал

АБСТРАЛЯЎ З ПНЕЎМАТЫКІ МУЖЧЫН

Увечары двое жыхароў Гродна зладзілі вярчоркі каля аднаго з пад'ездаў па вуліцы Паповіча. Мужчыны распалі спіртныя напоі і шумелі. Што было дадэй, паведамляе аддзяленне інфармацыі і грамадскіх сувязяў УУС Гродзенскага аблвыканкама.

У нейкі момант адзін з удзельнікаў кампаніі адчуў боль у раёне шыі. На зямлі мужчына ўбачыў шарык ад пнеўматычнага пісталета, пасля чаго грамадзянін адчуў на сабе яшчэ некалькі стрэлаў.

Аб інцыдэнце пацярпелы паведаміў у праваахоўныя органы. Пры правядзенні аперацыйна-вышуковых мерапрыемстваў сышчыкі крымінальнага вышуку Кастрычніцкага РУУС устанавілі падазраванага ў здзяйсненні злачынства. Ім аказаўся 40-гадовы жыхар абласнога цэнтра. Грамадзянін растлумачыў, што мужчыны шумелі і перашкаджалі яму адпачываць, таму ён зрабіў у іх некалькі стрэлаў з пнеўматычнага пісталета.

У дачыненні да падазраванага Гродзенскім мікрарэгіянальным аддзелам Следчага камітэта заведзена крымінальная справа па артыкуле «Асабліва злоснае хуліганства». Санцыя артыкула прадугледжвае да дзесяці гадоў пазбаўлення волі.

На шчасце, у выніку інцыдэнту пацярпелы абышоўся толькі сінякамі. За парушэнне грамадскага парадку абодва адпачывальнікі прыцягнуты да адміністрацыйнай адказнасці.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Кацярына ВАНДАР'ЕВА:

ІМЁНЫ

«АДРЭНАЛІН ДЛЯ БОЮ, А НЕ ДЛЯ ПРАМОГА ЭФІРУ»

У спартыўных колах дзяўчына вядомая як «Барбі». Так яе празвалі, як нескладана здагадацца, з-за знешнасці. Але знешнасць — адзінае, што аб'ядноўвае Кацярыну са знакамітай лялькай. Ні ў адной Барбі ў свеце няма такога моцнага характару. Ні адна Барбі не займаецца тайландскім боксам і кікбоксінгам. Таму, як жартуе Кацярына, здзіўленне ад таго, чым яна займаецца, суправаджае яе пастаянна. Але здзіўляе не толькі гэта. Акрамя таго што Кацярына Вандар'ева — шматразовая чэмпіёнка свету і Еўропы, яна яшчэ вядучая праграмы «СТБ-спорт» і маладая мама. Здаецца, Кацярына ведае сакрэт, як спалучаць заняткі, якія патрабуюць шмат сіл і часу, і пры гэтым усюды паспяваць. Сваім сакрэтам, а таксама некаторымі тонкасцямі тайландскага бокса яна падзялілася з «Чырвонкай. Чырвонай зменай».

— Кацярына, аналізуючы ўсе вашы ролі, узнікае толькі адно пытанне: як вы на ўсё знаходзіце час?

— Я глыбока пераканана, што калі чалавеку нечага сапраўды хочацца, ён на ўсё знайдзе час. Вядома, цяжэй усё паставаць, калі пачынаецца асноўная частка падрыхтоўкі да баёў. Тады нагрукі проста неверагодныя, а яшчэ трэба працаваць, удзяліць час дзіцяці, а ты з каналаў устаць не можаш. У нас не прынята, каб прафесійныя спартсмены яшчэ і паралельна працавалі, звычайна максімум трэніруюць, ды і не ўсе. Але я заўсёды сумяшчала спорт з працай, таму не разумею, як можна не працаваць.

— Калі ісці па парадку, то як у вашым жыцці ўзнік спорт?

— Я з дзяцінства марыла стаць следчым, марыла змагацца за справядлівасць. І таму збіралася паступаць у Акадэмію МУС. Была так сур'ёзна настроена, што стала займацца фізічнай падрыхтоўкай. Якраз у гэты час да нас у школу прыйшоў трэнер па рукапашным баі. Я вырашыла: гэта тое, што мне трэба. Нашы трэнеры адраджалі ўсебеларускае казацтва і прыцягвалі ў адпаведны гурток дзяцей. Чаго мы толькі там не рабілі — фізічную форму я набыла

выдатную. Але Акадэмія МУС не прадугледжвае завочнай формы навучання, толькі дзённую. Мне гэта не падыходзіла, паколькі трэба было паралельна працаваць і трэніравацца. Так мара стаць следчым разбілася, але нечакана для мяне самой спраўдзілася мара стаць спартсменкай.

— Здавалася б, пры чым тут тэлебачанне...

— Яно ў маім жыцці з'явілася абсалютна выпадкова і нечакана. Нават уявіць не магла, што калісьці буду працаваць на тэлеканале. Я знаёмая з рознымі журналістамі, вядучымі, і яны расказвалі, што, каб трапіць туды, праходзілі шмат кастынгаў, курсаў. А я нават не глядзела свае інтэрв'ю, бо не магла слухаць свой голас у запісе. Ну і якое тэлебачанне? Але ў адзін цудоўны дзень мне патэлефанавалі з тэлеканала СТБ і запрасілі на праслухоўванне. І праз тыдзень пасля першай спробы я ўжо была ў прамым эфіры. Вельмі цяжка ў жыцці знайсці тое, што давала б такія ж эмоцыі, як і спорт. На тэлебачанні я адчуваю тое ж, што і ў спорце. Кожны раз перад выходам ці на бой, ці ў прамы эфір даю сабе абяцанне, што не буду хвалівацца. І кожны раз хвалюся.

(Заканчэнне на 8-й стар. «ЧЗ».)

Лакацыі актыўнасці

ЁСЦЬ ДОБРАЯ ІНІЦЫЯТЫВА? ПРАПАНУЙ!

У краіне стартваў трэці сезон «Конкурсу маладзёжных ініцыятыў». Якія з іх можна падаваць на гэта творчае спаборніцтва? Тыя, што накіраваны на ўцягванне моладзі ў творчую дзейнасць і сацыяльную практыку, раскрыццё патэнцыялу юнакоў і дзяўчат у адпаведнасці з асноўнымі прыярытэтамі Стратэгіі развіцця дзяржаўнай маладзёжнай палітыкі Рэспублікі Беларусь да 2030 года.

Асноўны напрамак рэалізацыі маладзёжных ініцыятыў — стварэнне ўмоў для падтрымкі актыўнага ўдзелу маладых грамадзян у сацыяльна-эканамічных і грамадска-палітычных працэсах, фарміраванні і рэалізацыі дзяржаўнай маладзёжнай палітыкі

У конкурсе могуць прыняць удзел некамерцыйныя маладзёжныя і дзіцячыя грамадскія аб'яднанні, зарэгістраваныя на тэрыторыі краіны, установы адукацыі і арганізацыі, а таксама маладзёжныя групы.

Заяўку на ўдзел у конкурсе з планам рэалізацыі маладзёжнай ініцыятывы, згвадваннем тэрыторыі, населенага пункта, у рамках якога плануецца рэалізаваць ініцыятыву, праект каштарысу расходаў з

яго абгрунтаваннем, палажэнне або канцэпцыю ініцыятывы можна падаць у тэрытарыяльныя камітэты БРСМ па месцы жыхарства да 1 лістапада.

Неабходна адзначыць, што конкурс стаў інструментам фарміравання дзейснага механізму дзяржаўнага і прыватнага партнёрства, важным крокам да стварэння ў краіне сістэмы малых і прэзідэнцкіх грантаў. Ён дазволіў даць магчымасць грамадскім аб'яднанням і індывідуальным ініцыятывам знайсці падтрымку, у тым ліку фінансавую, для ўвасаблення ў жыццё новых сацыяльна значных праектаў не толькі на рэспубліканскім узроўні, але і лакальна, у рэгіёнах.

Арганізатарам конкурсу маладзёжных ініцыятыў выступае Міністэрства адукацыі. Правядзеннем і каардынацыяй займаецца Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі.

Першы сезон рэспубліканскага «Конкурсу маладзёжных ініцыятыў» стартваў у лістападзе 2021 года. За два сезоны арганізатары атрымалі 712 заявак. 38 праектаў — у ліку пераможцаў. У першым сезоне 18 праектаў-пераможцаў былі рэалізаваны. Да снежня бягучага года плануецца ўвасобіць у жыццё 20 праектаў-пераможцаў другога сезона.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Ідзі маладых

АД СІНЯВОКАЙ ДА СНД: ПРАЕКТ, ЯКІ СТАЎ БРЭНДАМ

18—20 кастрычніка ў Мінску сустрэнуцца найлепшыя маладыя наватары Садружнасці Незалежных Дзяржаў і прэзентуюць свае распрацоўкі на Міжнародным маладзёжным праекце «100 ідэй для СНД». Галоўная яго мэта — фарміраванне ў маладзёжным асяродку дэдукацыі і інавацыйнай культуры.

НАБЫЎ СТАТУС НАЦЫЯНАЛЬНАГА

— Мы знаходзімся на парозе вельмі значнай маладзёжнай падзеі, — падкрэслівае сакратар ЦК БРСМ Аляксандра ГАНЧАРОВА. — Гісторыя праекта насамрэч унікальная. Дванаццаць гадоў таму БРСМ пачаў яго рэалізоўваць, і зусім хутка мы ўбачылі, як іншыя краіны ўдзельніцы падхалілі нашу ідэю. Летась мне ўдалося пабываць на падобным праекце ва Узбекістане, пераканалася, што наша задумка пашырае сваю геаграфію. Таленавіта і адораная моладзь атрымлівае падтрымку не толькі ў Беларусі, але і ў іншых краінах СНД. А ў нас праект стаў не толькі візітнай карткай маладзёжнай арганізацыі, але і брэндам маладой незалежнай Беларусі.

Трэба заўважыць, што для ўдзелу ў дванаццатым сезоне папулярнага маладзёжнага праекта «100 ідэй для Беларусі», які набыў статус нацыянальнага, было пададзена 1200 заявак. А за ўсе гады яго правядзення — больш як 18 тысяч. І звыш трох тысяч распрацовак укараняецца сёння ў практычнае жыццё. Кожны год ён прырастае новымі імёнамі, новымі навукова-тэхнічнымі, інтэлектуальнымі і сацыяльнымі распрацоўкамі.

На міжнароднай арэне Беларусь прадставіць сёлета 12 пераможцаў рэспубліканскага маладзёжнага праекта «100 ідэй для Беларусі» адзінаццатага і дванаццатага сезонаў. Пазнаёмімся бліжэй з іх праектамі.

(Заканчэнне на 2-й стар. «ЧЗ».)

АД СІНЯВОКАЙ ДА СНД: ПРАЕКТ, ЯКІ СТАЎ БРЭНДАМ

РАСПУСЦІЦЬ ВУГАЛЬ У ВАДЗЕ

«Атрыманне высокаактыўнага мезапорыстага вугалю з адходаў дрэваапрацоўчай вытворчасці» — так называецца праект, які будзе абараняць выпускнік адукацыйнага кірунку «Зялёная хімія» Нацыянальнага дзіцячага тэхнапарка, студэнт першага курса хімічнага факультэта БДУ Андрэй МАМАЕЎ.

Андрэй Мамаеў: «Адна з пераваг — высокая сарбцыйная здольнасць мезапорыстага актываванага вугалю».

— У нашай краіне ўтвараецца каля паўмільёна тон драўняных адходаў, і ў той жа час мы імпартуем штогод больш за 570 тон актываванага вугалю коштам да 20 тысяч долараў за тону. Таму мы з маім навуковым кірункам прафесарам Дзмітрыем Грыншанам вырашылі распрацаваць тэхналогію атрымання актываванага вугалю з кары і пілавіння, — расказваў юнак. — Для гэтага правялі хімічную апрацоўку зробленай сыравіны хімічным рэагентам, затым тэрмічную апрацоўку і атрымалі мезапорысты актываваны вугаль. Найўнасць мезапор дазваляе выкарыстоўваць актываваны вугаль для ачысткі паветра ад радыёактыўных газаў, лёгкалетучых неарганічных спалучэнняў і пароў арганічных растваральнікаў, для ачысткі сцёкавых водаў АЭС ад сярэдня- і нізкаактыўных радыёнуклідаў, сцёкавых водаў фармацэўтычнай прамысловасці ад антыбіётыкаў, гарманальных прэпаратаў, паверхнева-актыўных рэчываў, для ачысткі спіртаўтрывалівальных прадуктаў — ад сівушных алеяў у лікёра-гарэлачнай вытворчасці.

Патэнцыйныя спажыўцы прадукцыі — «Белмедпрэпараты», «Атлант», канцэрн «Белдзяржхарчпрам», ААТ «Мінск Крышталь» і ўсе прадпрыемствы, якія маюць праблемы з ачысткай сцёкавых водаў. Паводле папярэдніх разлікаў сабекошт атрыманага намі з драўняных адходаў мезапорыстага вугалю складае 5 тысяч долараў за тону, што ў чатыры разы танней за імпортны аналаг.

«На тэрыторыі Беларусі і краін СНД мезапорысты актываваны вугаль не вырабляецца. А еўрапейскія і кітайскія аналагі саступаюць нашай распрацоўцы, — сцвярджае інаватар. — Адна з пераваг атрыманага мезапорыстага актываванага вугалю — яго высокая сарбцыйная здольнасць: так, калі здольнасць імпартных сарбентаў па стандартным маркерах складае 15—300 мг/г, то ў актываванага вугалю з пілавіння гэты паказчык — 595—610 мг/г. Наш вугаль цалкам распусцаецца ў вадзе. Калі кінуць у шклянку з вадой звычайную аптэчную таблетку вугалю, то яна проста выпадзе ў асадок. А калі кінуць у посуд з вадой нашу таблетку з мезапорыстага вугалю, то яна цалкам распусціцца і ўтвораць аднародную субстанцыю. У чым перавага? Дапусцім, вы атрыліся і спажываеце актываваны вугаль. Таксіны знаходзяцца па ўсім страўнікава-кішчэчным тракце. Але калі вы спажываеце аптэчную таблетку, таксіны паглынаюцца толькі вакол самой таблеткі, і трэба адначасова прыняць шмат таблетак, каб дасягнуць чаканага эфекту. А раствор, атрыманы з нашай таблеткі, раўнамерна размяркоўваецца і эфектыўна працуе. Да таго ж дзіця не заўсёды можна прымусіць выпіць таблеткі, а выпіць чорную вадзічку, якая не мае

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

ніякага смаку, малечы нашмат прасцей. Менавіта такі раствор паспрабаваў Аляксандр Рыгоравіч Лукашэнка падчас наведвання 1 верасня Нацыянальнага дзіцячага тэхнапарка. Прэзідэнт ацаніў распрацоўку і даручыў укарніць яе ў рэальны сектар эканомікі нашай краіны».

ПАРАЗУМЕЦА НА МОВЕ ЖЭСТАЎ

Праект студэнткі першага курса Віцебскага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта Лізаветы ІВАНОВАЙ — сэнсарная пальчатка для алічбавання жэстаў людзей з абмежаванымі магчымасцямі. Стваралася распрацоўка пад куратарствам школьнай настаўніцы інфарматыкі Хрысціны Куставай. Дзяўчына марыць зрабіць наваколны свет не толькі зручным, але і тэхналагічным.

Лізавета Іванова: «Мая ідэя — дапамагчы кантактаваць з тымі, хто не ведае мову жэстаў».

Для большасці здаровых людзей праблема інвалідаў часта падаюцца занадта далёкімі і недастаткова актуальнымі. Мы прывыкліся бачыць, чуць, займацца любімымі справамі, не ўсведамляючы таго, што побач з намі жывуць тысячы людзей з адсутнасцю слыху і маўлення.

— Наша ідэя заключалася ў тым, каб дапамагчы людзям з абмежаванымі магчымасцямі кантактаваць з тымі, хто не ведае мовы жэстаў, — патлумачыла Лізавета. — Гэта надзвычай актуальна для ўстаноў аховы здароўя, службы хуткай дапамогі, прыёмных аддзяленняў бальніц, аптэк, сацыяльных устаноў, дзяржаўных органаў улады... Звычайна людзі, якія размаўляюць на мове жэстаў, пішуць тое, што ім трэба, на паперы ці на экране смартфона, каб іх зразумелі. Але як быць у экстраных выпадках, калі чалавеку патрабуецца неадкладная медыцынская дапамога? Сэнсарная пальчатка ўзаемадзейнічае са смартфонам з устаноўленай на ім мабільнай праграмай «Лёгка скажы», выкарыстоўваючы тэхналогію bluetooth. Для алічбоўкі жэстаў быў напісаны праграмны код. Жэсты распазнаюцца праграмай і выводзяцца на экран смартфона ў выглядзе тэксту. Каб чалавеку з абмежаванымі магчымасцямі пачаць кантактаваць, дастаткова проста націснуць пальчаткай і націснуць у дадатку кнопку «Распазнаванне». Пасля ўключэння гэтай каманды смартфон пачынае счытваць жэсты, якія паказваюцца рукой, і дубляваць іх на экране. Затым, калі крысталыны перакананы, што ўсе яны былі ідэнтыфікаваны правільна, праграма адаптуе іх у рускамоўны тэкст.

Малады рацыяналізатар падкрэсліла, што асноўнай перавагай праекта стала функцыя навучання. Цяпер асвойваць мову жэстаў можа любы ахвотны.

ЕЖА БУДУЧЫНІ З КАРТРЫДЖА

Загадчык сектара комплексных даследаванняў мясных прадуктаў аддзела тэхналогіі мясных прадуктаў Інстытута мяса-малочнай прамысловасці НАН Беларусі Ірына КАЛТОВІЧ будзе прадстаўляць у фінале «100 ідэй для СНД» праект «HoReCa 3D-food printing», які перамог сёлета на рэспубліканскім узроўні ў намінацыі «Найлепшая бізнес-ідэя».

— Мясны 3D-прывінінг — новы напрамак у харчовай прамысловасці, які мае шмат пераваг, — тлумачыць Ірына. — Замест чарнілаў у картрыджах — харчовыя інгрэдыенты. З дапамогай гэтай тэхналогіі можна

Ірына Калтовіч: «3D-мясныя прадукты маюць цалкам натуральны склад».

індыўдуалізавана мадэляваць харчовую і біялагічную каштоўнасць прадукту, уключаючы яго тыя мікра- і макразлементы, якія патрабуюцца канкрэтнаму чалавеку і, наадварот, выключаць з прадуктаў непатрэбныя кампаненты, каб папярэдзіць алергічную рэакцыю. У нашым інстытуце былі распрацаваны ўнікальныя тэхналогіі вытворчасці 3D-мясных прадуктаў, 3D-мясных сумесяў і 3D-мясных эмульсій. Заўважу, што 3D-мясныя прадукты маюць цалкам натуральны склад, для мясных сумесяў выкарыстоўваецца толькі высакаякасная сыравіна, у іх адсутнічаюць харчовыя дабаўкі. Яны вылучаюцца працяглым тэрмінам захоўвання — да шасці месяцаў пры тэмпературы 18 градусаў (плюс-мінус два градусаў). Іх можна браць у палярныя экспедыцыі і нават у касмічныя палёты. Па сутнасці, гэта абязводжанае мяса, канцэнтрацыйнае, які аднаўляецца па аналогіі з бульбяным пюрэ хуткага прыгатавання. Толькі ты атрымліваеш карыснае мясное пюрэ.

Заўважу, што 3D-мясны прывінінг спрыяе развіццю персаніфікаванага лячэбна-дыетычнага, спартыўнага, дзіцячага і гіпалергенага харчавання. Таксама тэхналогія дазваляе ўлічваць індыўдуальныя патрэбы пажылых людзей, якія маюць, напрыклад, дэфіцыт кальцыю, спартсменаў — для дасягнення імі высокіх вынікаў і гэтак далей. Тэхналогія дазваляе вырабляць унікальныя прадукты нестандартнай формы і дызайну з зададзеным смакам па спецыялізаваных заказах спажыўцоў. Для малых, якія адмаўляюцца есці, можна рабіць прадукты ў выглядзе персанажаў з папулярных мультыкаў, «надрукаваць» арыгінальныя мясныя пірогкі мясое пірожае. Дзіця з задавальненнем з'есць такі прадукт. Пры гэтым мы зможам забяспечыць патрэбы арганізма тымі нутрыентамі, якія патрэбныя для росту і развіцця канкрэтнага дзіцяці. Фактычна размова ідзе пра ежу наступнага пакалення.

SMART-ПРОФІЛЬ ЗАМЕНИЦЬ ВІЗІТОЎКІ

«Сучасны бізнес ужо складана ўявіць без стварэння рэсурсаў у інтэрнэце. На гэтым пабудавана не толькі інфармацыйная база, але і цэлая маркетынгавая стратэгія», — у гэтым упэўнены Ян ГУЛЕВІЧ, генеральны дырэктар ААТ «ЯнаўСэрвісГруп», які прадставіць у фінале «100 ідэй для СНД» праект «Yacard» — бексантактную smart-візітку.

Ян ГУЛЕВІЧ: «Yacard дапамагае абменьвацца данымі адным дотыкам...»

— Yacard выводзіць на пярэдні план бексантактную функцыянальнасць, спрашчаючы сацыяльны абмен, дапамагае абменьвацца данымі адным дотыкам, — сцвярджае ён. — Дастаткова толькі прыкласці сваю smart-карту да чужога смартфона. Прадукты yacard утрымліваюць інтэлектуальны чып, які па бесправоднай сетцы адпраўляе ўсю вашу інфармацыю (кантакты, электронныя адрасы, профілі ў сацыяльных сетках) на тэлефон вашага суразмоўніка. Абмен ініцыюецца push-паведамленнем, якое з'яўляецца на тэлефоне іншага чалавека. Калі націснуць на гэта апавяшчэнне, ваш профіль загрузіцца ў браўзеры на яго тэлефоне. Smart-карта замяняе сотні візітовак. У smart-профіль можна дадаваць столькі інфармацыі, колькі яе ўладальнік палічыць патрэбным, можна яе карэкціраваць. А іншаму чалавеку не трэба ўстанаўліваць спецыяльную праграму для атрымання вашых звестак. Yacard можа пахваліцца сумяшчальнасцю практычна з усімі прыладамі. Для мадэляў тэлефонаў, у якіх няма NFC, на карце ёсць опцыя QR-кода.

Можна знайсці для smart-карты і іншае прымяненне: такія візітоўка дапаможа дарослым ідэнтыфікаваць асобу дзіцяці ў выпадку, калі тое згубілася. Ёй можна «ўзброіць» і людзей сталяга веку, якія пакутуюць на страту памяці.

КАСЦЬОМ-АБАГРАВАЛЬНІК ДЛЯ ЁСІХ

Ідэя стварэння энергаэфектыўнага асцення прыйшла навучэнцу Магілёўскага прафесійнага электратэхнічнага каледжа Уладзіславу МАЛАТКОВУ падчас вытворчай практыкі.

Ідэя стварэння энергаэфектыўнага касцюма прыйшла Уладзіславу Малаткову падчас вытворчай практыкі.

— Я працаваў на заводзе, дзе было холадна, — расказваў Уладзіслаў. — Падумаў, што трэба нешта зрабіць, каб у халодны час рабочым было працаваць больш камфортна.

Ідэальным рашэннем сталі лёгкія і кампактныя сонечныя панэлі. На цёплай падкладцы спіны касцюма знаходзіцца ніхромавая спіраль, якая награвяецца ад гэтых сонечных батарэй. Спіне цёпла. Створаны гарнітур нашмат таннейшы ў параўнанні з замежнымі аналагамі, больш практычны (не патрабуе падзарадкі ад USB), больш лёгкі і зручны (на гарнітуры няма цяжкіх акумулятараў і дадатковых электрычных дэталю), ён больш зручны ў выкарыстанні (ўся дадатковая абагравальная канструкцыя з'яўляецца здымнай). Энергаэфектыўная спецоватка прызначана для абароны чалавека, які працуе ў неспрыяльных кліматычных умовах. Адмысловы гарнітур мае пяць сонечных панэляў, якія выпрацоўваюць напругу 25В — гэтага досыць, каб абагрэць ніхромавым дротам увесь гарнітур, сумесна з камбінезівам. Дзякуючы тэрмарэгулятару перагрэў немагчымы. А ў рабочым абутку ў вушліках размешчаны п'езагенератары. Прынцып дзеяння такі: падчас хадзі па цясне на вушліках, выпрацоўваецца электрычнасць, якая паступае на абагравальную спіраль і грэе ногі. Такім спосабам можна абаграваць любы касцюм, напрыклад, для аўтамабілістаў, або выкарыстоўваць мамам для прагулак з дзецьмі.

Надзея НІКАЛАЕВА.
Фота Лізаветы ГОЛАД.
ЗВЯЗДА

Агульны інтэрв'е

СУСТРЭЧЫ З РЭКТАРАМ У ФАРМАЦЕ ФІЛАСОФСКОЙ ГАСЦЁЎНІ

Новыя выклікі, перавагі і змяненні ў беларускай адукацыі абмеркавалі студэнты з рэктарам БДУ Андрэем **КАРАЛЁМ**. Гэта стала ключовай папярэдняй візіту кіраўніка ўніверсітэта на факультэт філасофіі і сацыяльных навук. Мерапрыемства адбылося падчас цыкла сустрэч рэктара з моладдзю. У дыскусіі таксама прынялі ўдзел першакурснікі, студэнцкі актыві і кіраўніцтва факультэта.

Унікальнасць гэтай сустрэчы абумоўлена арыгінальнасцю выбранага фармату. Замест звыкллага «пытанне — адказ» двухгадзінную размову арганізавалі ў выглядзе філасофскай гасцёўні. Яна прадугледжвала свабодны ўдзел усіх прысутных абмеркаванні актуальных пытанняў у прыязнай атмасферы. У ходзе размовы юнакі і дзяўчаты актыўна выказвалі сваё меркаванне і прапаноўвалі альтэрнатыўныя пункты гледжання на гэтую тэму. Акрамя таго, рэктар таксама змог задаць студэнтам хвалючыя яго пытанні.

Найбольшую цікавасць у прысутных выклікаў грамадска-палітычны парадак дня, роля ўніверсітэта ў фарміраванні будучых

лідараў меркаванняў і перавагі беларускай адукацыі ў параўнанні з замежнай. Адказваючы на апошняе пытанне, у якасці моцных бакоў айчыннага навучання рэктар назваў высокі ўзровень ведаў і трывалыя навуковыя школы, практыкаарыентаваную падрыхтоўку спецыялістаў, даступны кошт і гарантаванае працоўнае месца пасля заканчэння ўніверсітэта.

У працяг тэмы Андрэй Кароль таксама падзяліўся перспектывамі развіцця ВНУ. У прыватнасці абмеркаванне закранула ўдасканаленне сістэмы работы Псіхалагічнай службы БДУ. «Сёння мы працуем над тым, каб за кожным факультэтам быў замацаваны канкрэтны псіхолог, якога студэнты бу-

дць ведаць і звяртацца па дапамогу пры неабходнасці», — падкрэсліў рэктар.

Таксама ў сувязі з апошняй нарадай Прэзідэнта і міністра адукацыі Беларусі на сустрэчы ўзнімалася пытанне аб рэформах у сістэме вышэйшай адукацыі і размеркаванні студэнтаў пасля ўніверсітэта. Рэктар нагадаў, што гэтая практыка з'яўляецца найперш добрай магчымасцю для выпускнікоў лепш зразумець і адчуць сваю прафесію і напрацаваць каштоўны вопыт. «А для гэтага неабход-

Андрэй Кароль. — І адна з асноўных задач адукацыі і БДУ — дапамагчы студэнту знайсці сябе і ўласнае прызначэнне, адрозніваць сваё ад чужога, ставіць канкрэтныя мэты і дакладна разумець, чаго ён хоча».

Завяршылася сустрэча бліц-апытаннем. Рэктар адказаў на пытанні аб любімых студэнцкіх праектах і рэалізацыі моладдзю ідэй на вузаўскім і рэспубліканскім узроўнях, крыніцах натхнення перад напісан-

На заканчэнне Андрэй Кароль падзякаваў удзельнікам сустрэчы за ініцыятыўнасць, жывую цікавасць да лёсу ўніверсітэта і ўручыў падарунак самаму актыўнаму студэнту — другакурсніку спецыяльнасці «Філасофія» Івану Блінкову. Хлопец, у сваю чаргу, падзяліўся ўражаннямі ад мерапрыемства: «Асабліва цаню такія сустрэчы за магчымасць паўдзельнічаць у размове, якой уласціва інтэлектуальная культура. Пад гэтым я маю на ўвазе ўменне пашыраць межы ў дыскусіі, лавіраваць фактамі і развагамі, разумець, пра што гавораць людзі, і гаварыць пра сваё. І ў Андрэя Дзімітрыевіча атрымалася задаць прыхільны, нязмушаны тон размовы, дзякуючы чаму, упэўнены, кожны з нас змог вынесці для сябе менавіта тое, у чым меў патрэбу».

Сустрэчы рэктара са студэнтамі працягнуцца на іншых факультэтах у набліжэйшы час.

Сяргей СТАРЫНАЎ.

на знайсці матывацыю да самаразвіцця, — адзначыў

нём мастацкай літаратуры і формуле адпачынку.

Нябачныя масты

Маладыя беларусы і казахі — «На адной хвалі»

Грамадскае аб'яднанне «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі» і Грамадскае аб'яднанне «Маладзёжнае крыло «Жастар Руху» пры партыі «AMANAT» падпісалі пагадненне аб супрацоўніцтве на палях Міжнароднага маладзёжна-палітычнага лагера ў Казахстане.

ўмацаванне супрацоўніцтва ў рамках міжнародных маладзёжных пляцовак, абмен публікацыямі і інфармацыяй па развіцці маладзёжнай палітыкі і работы з моладдзю, папулярызацыя ў маладзёжным асяроддзі культуры і традыцый дзвюх краін. Сярод іншага — распрацоўка прапановы, накіраваных на развіц-

Фота з сайту БРСМ.

Дасягнутыя пагадненні будучы садзейнічаць распрацоўцы і рэалізацыі двухбаковых праектаў у сферы маладзёжнай палітыкі паміж нашымі краінамі, а таксама развіццю міжнароднага маладзёжнага супрацоўніцтва сярод прадстаўнікоў маладзёжных грамадскіх аб'яднанняў, студэнтаў і аспірантаў, членаў маладзёжных кансультацыйна-давадчых структур, маладых прадпрыемнікаў, маладых журналістаў, маладых вучоных і інш.

Дакумент скіраваны на пашырэнне гуманітарных, дзелавых і культурных сувязяў моладзі, правядзенне абмяноў паміж спецыялістамі. Пагадненне заклікана паспрыяць удзелу маладзёжных грамадскіх дзеячаў, спецыялістаў па рабоце з моладдзю ў міжнародных маладзёжных семінарах, сімпозіумах, канферэнцыях, якія праводзяцца ў дзвюх краінах. Запланаваны

цё новых форм і напрамкаў двухбаковага і шматбаковага маладзёжнага супрацоўніцтва, развіццё маладзёжнага турызму і іншыя актуальныя напрамкі.

Лагер «Маладзёжная прастора: справядлівы мір і згода» аб'яднаў у Алматы больш за 300 дэлегатаў з усіх рэгіёнаў Казахстана і міжнародных гасцей з Беларусі, Кітая, Кіргізіі, Таджыкістана, Расіі і Узбекістана. Удзельнікі форуму прымалі ўдзел у рабоце дыялогавай пляцоўкі «На адной хвалі», тэматычных пазнавальных сесіяў і навуковых семінарах.

Сяргей СТАРЫНАЎ.

Крокі да прафесіі

Калі з дзяцінства вабіць стальная каляя

Дзіцячая чыгунка імя К. С. Заслонова паспяхова завяршыла 68-ы летні сезон. Сёлета за пяць месяцаў — з канца красавіка да канца верасня — яе цягнікі перавезлі больш за 59 тысяч пасажыраў, што на 2,7 тысячы больш, чым у 2022 годзе. Завяршыўся летні сезон пераважак урачыстай лінейкай на станцыі Заслонова.

Шмат цёплых слоў гучала ў гэты дзень у адрас выхаванцаў малой Беларускай. Павіншаваў юных чыгуначнікаў з паспяховым заканчэннем сезона і першы намеснік начальніка Мінскага аддзялення дарогі Уладзімір Шаўчэнка. За высокі паказчык ў тэарэтычным і практычным навучанні, актыўны ўдзел у грамадскім жыцці і асабісты ўклад у развіццё Дзіцячай чыгункі ён уручыў чацярыям выхаванцам малой магістралі Ганаровыя граматы УП «Мінскае аддзяленне Беларускай чыгункі», павадамляе прэс-цэнтр магістралі.

На ўрачыстай лінейцы падвялі і вынікі конкурсу «Найлепшы па прафесіі». Найбольш паспяхова юныя чыгуначнікі былі адзначаны граматамі і нагруднымі значкамі ў намінацыях «Найлепшы машыніст», «Найлепшы дзяжурны па станцыі», «Найлепшы пудзец» і «Найлепшы праваднік», а таксама нагрудным знакам «Выдатнік Дзіцячай чыгункі».

Найлепшыя выпускнікі гэтага года былі заахвочаны начальнікам малой Беларускай Максімам Маркавым памятнымі гадзіннікамі, а ўсім, хто сёлета завяршыў сваю вучобу на Дзіцячай чыгунцы, уручылі дыпламы аб яе заканчэнні. Усім юным чыгуначнікам, якія паспяхова прайшлі першы курс навучання, уручылі сувеніры ад Мінскага аддзялення БЧ.

Ва ўрачыстай лінейцы таксама прыняў удзел дырэктар Мінскага дзяржаўнага каледжа чыгуначнага транспарту імя Я. П. Юшкевіча Дзімітрый Стурпіс. Ён адзначыў, што

вельмі рады бачыць у навуцальнай установе выпускнікоў малой Беларускай, таму што гэтыя юнакі і дзяўчаты адрозніваюцца дысцыплінаванасцю і імкненнем дасягнуць жаданых вынікаў.

У 2023 годзе 46 юнакоў і дзяўчат завяршылі навучанне на Дзіцячай чыгунцы імя К. С. Заслонова. З іх 20 хлопчыкаў і дзяўчынак паступілі ў чыгуначны навуцальны ўстанова, каб у далейшым звязаць свой лёс з чыгуначным транспартам.

Нагадаем, што кожны год з кастрычніка Дзіцячая чыгунка імя К. С. Заслонова запрашае навуцэнцаў 5—7 класаў у гурток «Юны чыгуначнік». У працэсе тэарэтычнага навучання ахвотных знаёмяць з асноўнымі чыгуначнымі дысцыплінамі. Заняткі праводзяцца ў спецыялізаваных навуцальных класах, абсталяваных найноўшымі тэхнічнымі прыладамі, трэнажорамі, макетаў, мультымедычным камп'ютарным абсталяваннем. Навучанне — бясплатнае.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Вострае пытанне

Да чаго прыводзяць наркатыкі

Студэнты юрыдычнага факультэта БДУ чацвёртакурснік Павел Гардзякоў, трэцікурснікі Паліна Клімовіч і Фёдар Балмакоў сумесна з супрацоўнікамі ўпраўлення па наркакантролі і супрацьдзеянні гандлю людзьмі ГУУС сталіцы падрыхтавалі відэафільм «Артыкул 328: да чаго прыводзяць наркатыкі» ў мэтах прафілактыкі нарказлачынаў сярод моладзі.

Героямі 17-хвіліннага сюжэта сталі маладыя людзі Валерыі і Кацярына, асуджаныя па артыкуле 328 Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь, якія адбываюць пакаранне ў папраўчых калоніях № 2 і № 4 адпаведна. Яны ў фармаце інтэр'ю падзяліліся сваімі асабістымі гісторыямі аб тым, чаму парушылі закон, раскавалі, як складваецца іх жыццё цяпер, і далі парады такім жа маладым хлопцам і дзяўчатам, каб тым не дапусцілі падобнай памылкі, цаной якіх становяцца паламаныя лёсы.

Гэты праект стаў вынікам сустрэчы студэнтаў з

прадстаўнікамі ГУУС Мінгарвыканкама, якая прайшла ў лютым. Студэнты юрыдычнага факультэта выступілі з ініцыятывай аб здымках сацыяльнага відэафільма аб шкодзе ўжывання і распаўсюджвання наркатычных рэчываў і яго далейшай дэманстрацыі сярод моладзі. Ідэю падтрымаў асабіста начальнік ГУУС Мінгарвыканкама Міхаіл Грыб.

«Сёння важна не проста казаць аб шкодзе ўжывання і распаўсюджвання наркатычных рэчываў — трэба паказаць праблему праз гісторыі

рэальных юнакоў і дзяўчат. Такім чынам, маладыя людзі змогуць з першых вуснаў пачуць пра тое, што пошук «новых адчуванняў» ці пагоня за «лёгкамі» і хуткім прыбыткам закончаецца крымінальным пакараннем ці ўвогуле смертным выходам», — адзначае Павел Гардзякоў.

Відэафільм будзе размешчаны на YouTube-канале і ў сацыяльных сетках універсітэта. Таксама плануецца дэманстрацыя роліка на тэматычных занятках у беларускіх школах і ВНУ.

Надзья НІКАЛАЕВА.

«КАБ РЭЖЫСІРА ВУЧОНЫ БЫЦЬ ПРАСТА АБАВЯЗАНЫ ПРАКТЫКАМ»

ВЫКЛАДАННЕ ЗАХАПЛА...

— **Аляксандр Віктаравіч, вы з'яўляецеся пераможцам Рэспубліканскага конкурсу «100 ідэй для Беларусі» і «100 ідэй для СНД». З якой распрацоўкай удзельнічалі, што даў вам досвед удзелу ў гэтым праекце? Як лічыце, ці можна такім спосабам прапрамаваць сваю навуку?**

У дэкана хімічнага факультэта БелДзержуніверсітэта Аляксандра ЗУРАЕВА — вельмі паспяховы і навукова і адміністрацыйна кар'ера. Яшчэ будучы аспірантам, у 26 годзе ён абараніў кандыдацкую дысертацыю на тэму, якую далёкі ад хіміі чалавек нават не зможа вымавіць з першай спробы «Сінтэз і фізіка-хімічны ўласцівасці полі-5-вінілгэтразлаату Су, Ni, Pd і прадуктаў іх тэрмараскладу». За кароткі час ён прайшоў шлях ад малодшага навуковага супрацоўніка да старшага навуковага супрацоўніка Навукова-даследчага Інстытута фізіка-хімічных праблем БДУ. Падчас навучання ў аспірантуры быў стыпендыятам спецыяльнага фонду Прэзідэнта Рэспублікі Бе-

ларусь па падтрымцы таленавітай моладзі. Тры гады працаваў на пасаде дацэнта кафедры неарганічнай хіміі БДУ, а з 2022 года ўзначальваў кафедру агульнай хіміі і метады выкладання хіміі хіміфака БДУ. Сёння ён аўтар 39 навуковых работ, з якіх сем апублікаваны ў высокаўважаных замежных выданнях, дзюх навуковых і трох вучэбна-метадычных дапаможнікаў. Мае патэнт на вынаходства. А вясной бягучага года 30-гадовы кандыдат хімічных навук узначаліў факультэт, які сам скончыў адносна нядаўна — у 2015 годзе. Гэта, так бы мовіць, унікальны выпадак і ў гісторыі найстарэйшай ВУН, і ў гісторыі факультэта, хоць сам ён так не лічыць...

— На мой погляд, галоўны вынік удзелу ў такіх праектах не рэклама сваёй навуцы, хоць, гэта, канешне, таксама важна, а магчымасць падзяліцца сваімі ідэямі адно з адным. Зразумела, што пераможкам ўсе стаць не могуць. Але там ты набываеш вельмі каштоўны вопыт прэзентацыі свайго праекта, які дазваляе далей ішо да мэтавай аўдыторыі не прафесійнай мовы, не мовай тэрмінаў, а мовай, зразумелай кожнаму. І чым прасцей ты зможаш донесці сваю складаную ідэю, тым бліжэй ты да мэты, калі зможаш распрацоўваць ідэю ў бок яе камэрцыялізацыі. Тым бліжэй ты да людзей: ты разумееш, што твая распрацоўка можа ішо даць, і чым можа іх зацікавіць.

У конкурсе «100 ідэй для Беларусі» я ўдзельнічаў, калі навукоўцаў у магістратуры Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі і працаваў у лабараторыі генетыкі чалавека Інстытута генетыкі і цыталогіі. Маім навуковым кіраўніком была доктар біялагічных навук, прафесар Ірына Барысэўна Масос. Калі прышоў да яе на дыпломную работу, мне пераважна ішо пачаць развіваць кірунак, звязаны з фармакагенетыкай. Я займаўся даследаваннямі, прысвечанымі неўстрыманальнасці чалавека да такіх лекавых сродкаў, як «Варфарын» і «Кларідагрэл». Гэта быў базіс для маёй магістарскай працы, а потым і для праекта з якой я ўдзельнічаў у «100 ідэйх для Беларусі» і «100 ідэйх для СНД». Ён заключаўся ў тым, каб знайсці на тэме ДНК, ці падыходзяць пацэнтуны лекі, якіх шырока выкарыстоўваюць у медыцынскай практыцы: антыгаўраты «Варфарын» і антыграмотычны «Кларідагрэл». «Варфарын» зніжае рызыку інсульту ў хворых з пастаянай мігальнай арытміяй. Таксама гэты прэпарат прызначаны хворым з цяжкай мідэарытэчнай клапаннай сэрца. Вялікая частка папуляцыі мае да «Варфарыну» нармальную адчувальнасць, але ёсць ідэя з вельмі вялікай адчувальнасцю, і ў іх у выніку прыёму гэтага прэпарата могуць назірацца крывацёкі аж да лятальных

СТАРТАВЫ КАПІТАЛ

— **Аляксандр Віктаравіч, хімія — дастаткова складаны прадмет для школьнікаў. І, напэўна, ад школьнага настаўніка ў вайсковы ступень залічыцца, ці застаецца ён абстрактным для вучня або яны зразумюць, што хімія — гэта не толькі хімічныя формулы і табліца Мендзялеева... Раскажыце, а як захапілі гэтай навукай вы?**

— І ў мяні жыві таксама былі педагогі, якія паўплывалі на мой прафесійны выбар. Я спачатку навукаўся ў 20-й мінскай школе, а на старшай ступені — у 196-й сталінскай школе ў профільным класе з напільным вывучэннем хіміі і біялогіі. Выкладанне ў нас хімію вядуў хіміфака БДУ Галіна Івануаа Леановіч, якая доўгі гады займалася на гэтым факультэце навукай. У маёй фінальнай школьнай версіі менавіта яна арганізавала змест, дала расклад працэдуры ў алімпіядным курсу, рэалізаваў сабе ў навукова-даследчай рабоце. Яна прывяла мяне ў БДУ, у «Школу юнага хіміка». Гэтым абраннем кіраваў тады Мікалай Мікалаевіч Гарошка, дацэнт кафедры неарганічнай хіміі. Цяпер ён ужо на пенсіі. Восць такіх быў мой стартавы капітал.

— **Калі наступалі ў БДУ, кім сталі пасля завяршэння вучобы? Вы ж навучаліся на кірунку «фармацэўтычная дзейнасць»...**

— Першапачаткова я наступіў на спецыяльнасць «Хімія» (навукова-вытвор-

чая дзейнасць). Тады гэта былі пільгадовыя праграмы навучання. Цяпер аналагам з'яўляецца спецыяльнасць «Фундаментальная хімія». Але пасля другога курса зразумю, што мяне, напэўна, больш цікавіць распрацоўка лекавых спалучэнняў, накіраваныя сінтэзу малекул, якія валодаюць біялагічнай актыўнасцю. Я зразумю, што хачу працаваць у гэтай сферы, і пераўвясціў унутры факультэта на больш блізкаму мне спецыяльнасць.

— **А каго ўсё ж такі рэгулююць на хіміфаку БДУ: вучоных ці практыкаў? І ўвогуле як вызначацца з выбарам спецыяльнасці, таму што прафесій, звязаных з хіміяй, велькіе мноства. Калі ўвясці сабе чалавека, захопленнага хіміяй, то для таго, каб стаць педагогам, яму спатрэбіцца адны якасці, каб прысці ў навуку — другія, каб працаваць на вытворчасці — трэція.**

— Не згодны. Давайце паразмыслем. Ці можа быць добрым практам дронны вучоны? Можа... А, навадтар, ці можа быць добрым вучоным хімік, калі ён не з'яўляецца прафесарам? Каб рухаць наперад і развіваць сваю распрацоўку, вучоны проста абавязаны быць практыкам. Калі ён не ведае, як яе ўваасобіць у жыццё, яго ідэя так і застаецца толькі ідэяй.

Скажу так: чыстых практыкаў мы не рыхтуем. Чым наш выпускнік адрыноіваецца ад выпускнікоў іншых ВУН, ідэе таксама рыхтуюць хімікаў? Ёсць спецыяльнасці, якія маюць на ўвазе даволі вузкую падрыхтоўку.

Напрыклад, хімік можа займацца складам фарфора ці керамікі, падбіраць пігменты для фарбаў. А калі вы прапануеце яму далучыцца да праекта на распрацоўку лекавых сродкаў ці тэхналогіі харчовай хіміі, ён не зможа гэта зрабіць, таму што дасканалы валодзе ішо іншымі толькі аднаго тэхналагічнага кірункам. Хімік не можа быць фізікам, але хімік павінен валодаць глыбокімі ведамі па фізіцы. Таксама як і фізік не можа быць хімікам. Таму мы і імкнёмся аб'ядноўвацца ў навуковыя кластары, якія дазваляюць рэалізаваць праекты на стыку розных дысцыплін. Я прыхільны канвергентнага падыходу ў навуцы. Лічу, што навуковую групу неабавязкова павінен узначальваць масціты вучоны. Гэта павінен быць чалавек, у якога ёсць ідэя. А пад яго кіраўніцтвам ужо будучы працаваць хімікі, біёлагі, матэматыкі, праграмісты і гэтак далей. Кожны павінен выконваць той адрэзак работы, які яму цікавы і дзе ён разбіраецца лепш за іншых.

Калі мы глядзім на вучобныя планы падрыхтоўкі студэнтаў хіміфака, то ўбачым, што яны некалькі гадоў вучуцца асноўнае фізіку, матэматыку, у іх ёсць дысцыпліны, звязаныя з матэматычнай статыстыкай, матэматычным мадэляванням, арытэцыйкі эксперыментальнае вынікі. Матэматыкі і фізікі на факультэце столькі, што можна смела пісаць у дыплом праас кожнаму «хімік, матэматык, фізік» (смецця). Наша падрыхтоўка больш фундаментальная.

выпадкі. Ёсць людзі, устойлівыя да «Варфарыну», — іш патрабуецца павялічваць дазую прэпарату як мінімум утравы. А некаторыя «сэрцаднікі» і ўвогуле неадчувальныя да «Варфарыну», таму іш ён у прыльце не можа дапамагчы. Тэст ДНК, які быў распрацаваны, дазваляе па ўнікальным генатыпе чалавека ўстанавіць яго адчувальнасць да сардэчна-сасудзістай прэпарату. Гэта быў кроку бок развясці так званай персоналізаванай медыцыны.

— **Але пасля завяршэння акадэмічнай магістартуры вы вярнуліся ў БДУ, некалькі гадоў працавалі ў НДІ фізіка-хімічных праблем і вяс прыцягнулі на выкладчыцкую работу.**

— Дома і сцены дапамагаюць. Не буду ардытуліць, што малекулярна-генетычныя даследаванні моцна захопільваюць, але я ўсё ж такі прыхільны STEM-падыходу, лічу, што трэба працаваць на мяжы міждысцыплінарнасці. Таму, калі з'явілася месца ў аспірантуры на хімічным факультэце, я соды вярнуўся. З першага года навучання ў аспірантуры паралельна выкладаў як сумішчальнік на кафедры неарганічнай хіміі, вёў лабараторныя заняткі, праводзіў практычныя заняткі са студэнтамі першага курса. А калі зразумю, што цяга да выкладання мяне захопільвае і гэты фармат майго развіцця мяне цікавы, цялкам перайшоў на кафедру. На той момант я ўжо абараніў кандыдацкую дысертацыю.

ГАЛОУНАЕ — КАМАНДА

— **Гэта рэдкі выпадак, калі матэрыялы вучоны абараняеца лічыць падчас навучання ў аспірантуры. А якія сёння сфера ваіхх навуковых інтарэсаў?**

— Хачу заўважыць, што тэму кандыдацкай і распрацоўваў з нуля, і мяне не было створана ніякага навуковага задулеу, калі прышоў у аспірантуру. Авітава працаваў па нечым, у выданні на іш святы. Да мяне ачылазваў вынік праведзеных у лабараторыі даследаў і эксперыменту. У хіміі мяне цікавіць гамагенны і гетэрагенны каталіз прамыслова важных рэакцыі. Санцыі прышлі, каталізатары на ачынічны прамысловы прызначаны не пастаўляюцца, а іш патрабуюцца і для перапрацоўкі нафты, і для стварэння лекавых прэпаратаў, і для атрымання новых матэрыялаў. Працэс гетэрагеннага каталізу — гэта таа ж супраамалекулярная хімія (адносна новы

мідждысцыплінарны напрамак у хіміі) з шырокімі перспектывамі практычнага выкарыстання ў біятэхналагічнай і матэрыялазнаўчай галінах. Гэта галіна навукі ўключае хімічны, фізічны і біялагічны аспекты разгляду складаных хімічных сістэм, звязаных у аднае цэлае міжмалекулярнымі некавалентнымі узаемадзеяннямі. Інтэнсіўнае вучоўненне супраамалекулярных комплексаў звязана з тым, што такія спалучэнні валодаюць перспектыўнымі ўласцівасцямі: звышправоднасцю, каталітычнай і іонаабыменнай актыўнасцю і гэтак далей. У дадзеным выпадку мае навуковыя інтарэсы сулаі з інтарэсамі дзяржавы ў плане імпартзамяшчэння і абароны ад санкцыійнага ціску.

— **Аляксандр Віктаравіч, вы сталі доктарам у 30 гадоў. Калі наступіла прапавна ўзначаліць свой родны факультэт, прызнаецеся, ці доўга разважалі? Не баяліся, што вяс будучы прапрацаваць малодасцю?**

— Акадэмік Фёдар Мікалаевіч Калупці, стваральнік школы поліцукрыдаў у Беларусі (ён даў старт вытворчасці вялікай групы супраамалекулярных прэпаратаў, у яе ўвабляюцца на прадпрыемстве «Унітэхпрам» БДУ), таксама стаў дэканам хімічнага факультэта ў трыццацігадовым узросце. Ну, можа, ён быў на перу гадоў старэйшы за мяне. Менавіта пры іш ўзвасці корпус хімічнага факультэта на вуліцы Леаніаградскай, дзе мы з вамі сёння і знаходзімся. Лічу, што прапрацаваць малодасцю, як мінімум, нягавельна. Упоўнены, што ўзросць чалавека не з'яўляецца перашкодай для таго, каб чыносіць ішо займацца. Калі чалавек знаходзіцца ва ўзросце, калі ён захоплены навукай, поўны энэргіі, не скардзіцца на тое, што «ўсё, я выдшынуся», то чаму б не даць яму такую магчымасць?

Шчыра кажу, што я тэму паўгода. Чуткамі зямля поўніцца, і калі мяне стала вядома, што мая кандыдацкая разглядаецца, і, само сабой, пачаў адзначаць і аналізаваць, а што і будз рабіць, калі мяне насамрэч прапануюць узначаліць хіміфа. І ад стады вострага адмаўлення паступова перайшоў да стады «а чаму б і не пагадзіцца». Вырасіў, што галоўнае — мець каманду. Здаўмаўся, ці змагу я сабраць сваю каманду аднадуцаў не толькі сярод аднакурснікаў, але і сярод студэнтаў, якія захопільваюць навукай і развіваецца ў сферы выкладання. Калі даў на гэта пытанне стаючы адказ, то іш на прапанову ўзначаліць факультэт пагадзіўся. Мне пашанцавала, што мая сям'я і заўсёды мяне

працягвае развівацца, я чытаю напісаная маймі супрацоўнікамі навуковыя артыкулы, мы разам абміркуем атраманнае сістэму вынаходстваў эксперыменту вынікі. Таму не магу сказаць, што я спыніўся. Збіраюся паступаць у дактарантуру БДУ і працаваць над доктарскай дысертацыяй. Мая навуковая мэта — укарачы сямейства гетэрагенных каталізатараў для прамыслова важных працэсаў арганічнага сінтэзу.

— **А як бы вы ацанілі навуковую актыўнасць на факультэце?**

— У нас штогод выходзіць сама меней 26 навуковых артыкулаў, напісаных і суаўтарстве нашымі супрацоўнікамі і студэнтамі. Выкладчыкі, які правіна, працуюць у НДІ фізіка-хімічных

праблем БДУ, сумяшчаюць навуку і выкладанне. У нас створана кластарная структура. Мы ўсе знаходзімся ў адным будынку, карыстаемся інстытутскай лабараторнай базай. І у нас ёсць публікацыі сур'ёзных замежных выданняў, напрыклад, у часопісах брытанскага Каралеўскага і амерыканскага хімічных таварыстваў.

Нашы студэнты атрымліваюць гранты Міністэрства адукацыі на выкананне навуковых праектаў як дарослыя даследчыкі. Магу прывесці і канкрэтны прыклад. Мой магістрант у пазаміну годзе выконваў праект па стварэнні праграмага забеспячэння для мгананна-рэвананага сінтэзу антыбактэрыяльных малекул на аснове трынасоу пры гравітацыйнага падтрымкі.

— **Тое, што паміж вамі і вашымі студэнтамі не вельмі вялікая розніца ва ўзросце, перакладвае вам іш, навадтар, дапамагце гэты? — патрабавалны выкладчык?**

— Не буду хаваць, я іш патрабавалны. Каб суміяшчаць адміністрацыйныя функцыі з выкладчыцкай работай, пакінуў палову стаўкі выкладчыцкай нагрэку, і мяне сам першымі тыдзень. Акрамя першакорпуску, буду чытаць на пятым курсе «Хімія малекулярна арганізаваных сістэм». Гэта мая любімая супраамалекулярная хімія.

Вы пятаеце, перахачае іш дапамагце. Я размаўляю са студэнтамі на іш мове. Натуральна, у рамках гэтычнага кодажса выклад-

чыка і карпаратыўнай этыкі ўніверсітэта. Я адкрыты для іш, і яны ахвотна кантактуюць з выкладчыкам, які блізікі іш на ўзросце, па іш лічавай ментальнасці. Іш прасцей быць для мяне на сув'язі. Мне ж, у сваю чаргу, прасцей разумець іш інтарэсы і сфэры, у якіх яны жадаюць развівацца. Лічу, выкладчык павінен разумець, што памылі з боку студэнтаў будучы, і мая мсія — зрабіць так, каб яны гэтым памылкі не проста прызнавалі, а разумелі, які адб'іт тэты могуць пакінуць на іш будучыні.

НА АДНОЙ ХВАЛІ

— **Вы сёння выкладаеце і ліцэнзійна, і выкладаннем Нацыянальнага дзяржаўнага тэхнапарка, і студэнтам. Узначальвае журы секцыі «Хімія» распублікаванага конкурсу даследчых работ вучоўняў. А з кім вам больш цікава працаваць?**

— Ад выкладання ў Ліцы БДУ я быў вымушаны адмовіцца ў гэтым навуцальным годзе па прычыне сваёй загрузжанасці. І я склаў з сабе абавязкі старшыні журы. Усё ж такі павіна быць нейкая ратацыя, хоць з задалвэннем застаюся ў журы, калі мяне гэта дазваляць (смецця). Выкладчык з таленавітай моладдзю вельмі цікава. Канешне, я разумею, што мяне пашанцавала і заўсёды меў справу толькі з матэматычнымі дзецьмі. Я пачынаў выкладаць на першым курсе і бачыў, як таленавітыя школьнікі становяцца таленавітымі студэнтамі, які іх тут падхопільваюць. Яны ўсё цікавіць, з розным багаццем, кожны — са сваім унікальным досведам. Ад нашага пакалення яны адрозніваюцца адрытасцю да крытыкі. Прычым кожны ўсё ацэньвае як стымул для далейшага росту, крытыка напрума звязана для іш з манетызацыяй асабістага росту.

— **Дзіўна, а настаянкі кажуць, што пакаленне NEXT — гэта пакаленне найкаў, іш увесць час тэраа глядзіць па галаве...**

— Так, яны любяць, калі іш хваліць ці лайкаюць, але адна справа — лайкаць карціны ў сацыяльных сетках і зусім ішоа — лайкаць дагэняны свайго равесніка. У гэтым выпадку яны адчуваюць, што іш праца ўзнагароджваецца, яны растуць ва ўласных вачах.

— **Тое, што паміж вамі і вашымі студэнтамі не вельмі вялікая розніца ва ўзросце, перакладвае вам іш, навадтар, дапамагце гэты? — патрабавалны выкладчык?**

— Не буду хаваць, я іш патрабавалны. Каб суміяшчаць адміністрацыйныя функцыі з выкладчыцкай работай, пакінуў палову стаўкі выкладчыцкай нагрэку, і мяне сам першымі тыдзень. Акрамя першакорпуску, буду чытаць на пятым курсе «Хімія малекулярна арганізаваных сістэм». Гэта мая любімая супраамалекулярная хімія.

— **Надзея НіКАЛАЕВА. Фота Юлія ПЯСЦІЦКАГА. Поўны тэкст чытайце на vladzda.by.**

чыка і карпаратыўнай этыкі ўніверсітэта. Я адкрыты для іш, і яны ахвотна кантактуюць з выкладчыкам, які блізікі іш на ўзросце, па іш лічавай ментальнасці. Іш прасцей быць для мяне на сув'язі. Мне ж, у сваю чаргу, прасцей разумець іш інтарэсы і сфэры, у якіх яны жадаюць развівацца. Лічу, выкладчык павінен разумець, што памылі з боку студэнтаў будучы, і мая мсія — зрабіць так, каб яны гэтым памылкі не проста прызнавалі, а разумелі, які адб'іт тэты могуць пакінуць на іш будучыні.

Кожны раз на першай лекцыі па неарганічнай хіміі і пачынаю з вызначэння навукі. Прапаную іш параважача. Ведаецца, мне вельмі падабаўся дыялог, выказана Папам Рымскім, які сказаў, што ў нашыя трыбы больш цярпліва ставіцца да ролігі, таму што ў навуцы ёсць шмат спосабаў для пазнання свету, у той час як рэлігія не валодае нічым.

— **Вы ўжо ведаеце адказ на пытанне, без якіх якасцяў не можа адыцца паслячова вучоны? У вас ёсць аўтарытэты ў навуцы?**

— Для мяне такі аўтарытэт акадэмік Мікалай Аляксандравіч Прыляжэў, які быў адным са стваральнікаў хімічнага факультэта. Ён барыўся з ішо размыццямі на нашым будынку. Дык вось ён валодаў надзвычайнай важнай для вучонага якасцю — прапільнасцю, умемна ўвясць тое, што іншыя яшчэ не бачаць. І верасна наш універсітэт наведваў легендарнае савецкі і расійскі фізік-ядзершык Юры Аганосю, які сустраўся са стваральнікамі выкладчыцкіх некалькіх факультэтаў. Ён агучыў наступную думку: у наш час, калі адкрыліся вельмі шмат і кожны вучоны літаральна патанне ў невераганнае колькасці даных, самае складанае — не прагледзець адрытасці, зразумець, што вынік, які ты атрымаў, патрабуе увагі і мае права на жыццё. Гэта і ёсць прапільнасць, надзвычайная важная для вучонага.

— **Усё трэба рабіць добра, таму што дрэнна і само атрымаецца.** — Вось мой логотып на жывці. А яшчэ я лічу, што дабы рабіцца — гэта не прафесія.

— **Прапільнасць, ці застаецца ў вашым жыцці месца для нейкіх заняткаў для душы акрамя любімай навукі?**

— Я фанат біюса і джаза. Ведаючы гэта, мае сябры на буйнай падарылі мае музычны праігравальнік для вініла. Цяпер я калекцыярую пасляці. У школьнай гады заканаваў музычным шкату, дзе вучоўняў ішо ішо інструменту. Сам ужо даўно не бяру інструмент у рукі, але люблю слухаць гітарную музыку ў розных варыяцыях. Люблю якуюкі НІГІ-гук. Восць такіх у мяне сабыса баўлення вольнага часу...

— **Надзея НіКАЛАЕВА. Фота Юлія ПЯСЦІЦКАГА. Поўны тэкст чытайце на vladzda.by.**

Адкрыццё праекта — на радзій Плот-FM і на сайце vladzda.by. Прасторыя пры фінансавай падтрымцы і адрываецца ў Указам Прэзідэнта № 131 ад 31 сакавіка 2022 года.

Извещение о повторном открытом аукционе по продаже имущества ОАО «Радиоволна» в г. Гродно 24 октября 2023 года

Вид аукциона: открытый	Лот № 1
Предмет аукциона (Объект)	Имущество, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 440100000002011232 по ул. Максима Горького, 89Б площадью 0,6697 га (имущественное право земельного участка – право аренды); капитальное строение с инвентарным номером 400/У-162753 (незавершенное законсервированное капитальное строение) площадью 6520,40 кв. м; капитальное строение с инвентарным номером 400/С-163014 (благоустройство) площадью 474 кв. м, составные части и принадлежности: проезд (а1), тротуар (а2), ограждение (наружное) (а3), ограждение (из колючей проволоки) (а4), ограждение (из металлической сетки) (а5), подпорная стена (а6)
Продавец	Открытое акционерное общество «Радиоволна», г. Гродно, ул. Максима Горького, 89Б, тел. 8 (0152) 62-66-48
Начальная цена продажи	800 168,40 рублей (с учетом НДС 20%)
Сумма задатка	40 000,00 рублей

Организатор аукциона:
Коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», г. Гродно, пл. Ленина, д. 2/1, тел.: 626055, 626056
Дата проведения аукциона: **24 октября 2023 года**
Время проведения аукциона: 12.00
Место проведения аукциона: г. Гродно, пл. Ленина, д. 2/1, актовый зал
Место приема заявлений и прилагаемых к нему документов: г. Гродно, пл. Ленина, д. 2/1, кабинет № 117
Дата и время начала приема документов: **9 октября 2023 года 8.00**
Дата и время окончания приема документов: **18 октября 2023 года 17.00**

При переходе права собственности на незавершенное законсервированное капитальное строение и права аренды на земельный участок, возможно использование их новым собственником для размещения промышленных предприятий, транспортной и инженерной инфраструктуры, коммунальных, коммунально-складских и складских объектов, обеспечивающих функционирование этих предприятий.

При проведении торгов предусмотрен шаг аукциона 5%. К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:

- копии платежных поручений об оплате задатка на расчетный счет BY24AKBB30120000418104000000 Гродненское областное управление № 400 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Гродно, БИК АКБВВУ2Х, УНП1590727594, код назначения платежа 40901, получатель – коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости»; **гражданином**: копия документа, содержащего его идентификационные сведения, **индивидуальным предпринимателем**: копия свидетельства о государственной регистрации ИП; **представителем гражданина или индивидуального предпринимателя**: нотариально удостоверенная доверенность; **представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица РБ**: доверенность, выданная юр. лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юр. лица, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица. Гражданине, представители граждан, индивидуальные предприниматели и юр. лиц, уполномоченные должностные лица юр. лиц предъявляют документ, удостоверяющий личность. Уполномоченное лицо (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, и доверенности, выданные гражданами, ИП, юр. лицами, заключившими договор о совместном участии в аукционе. Представителем уполномоченного лица дополнительно предъявляется доверенность, выданная в установленном законодательством порядке, либо документ, подтверждающий полномочия должностного лица.

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона. Торги в отношении предмета аукциона проводятся при условии наличия двух или более участников. Победителем торгов по каждому предмету аукциона признается участник, предложивший наиболее высокую цену. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявления на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене продажи, увеличенной на 5 процентов. Срок заключения договора купли-продажи – в течение 15 рабочих дней с момента проведения торгов.

Оплата производится в течение 30 календарных дней с момента заключения договора. Победитель обязан возместить расходы, связанные с организацией и проведением аукциона, в течение 3 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона. Извещение опубликовано на сайтах: Государственного комитета по имуществу ай.пса.бю, Гродненского городского исполнительного комитета grodno.gov.by, коммунального унитарного предприятия по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости» gcn.by

Государственное предприятие «МГЦН» сообщает о внесении следующих изменений в извещение о проведении 25 октября 2023 года повторных торгов по продаже имущества ОАО «НПО Центр» (опубликовано в газете «Звезда» 23.09.2023) в строке начальная цена цифры «1 827 904 65,00» **заменяются на «1 827 904,65»**.
Телефон для справок +375 (17) 365 48 36.
Адрес в сети интернет: www.mgcn.by.

УНП 190055182

• ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ • ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ
ПО ПРОДАЖЕ ПРАВА ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРА АРЕНДЫ НЕДВИЖИМОГО ИМУЩЕСТВА

Организатор электронных торгов	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703			
Продавец	УП «НАЦИОНАЛЬНЫЕ СПОРТИВНЫЕ ЛОТЕРЕИ», г. Минск, пр-т Независимости, 49, пом. 25, +375 29 607 75 72			
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703. Адрес ЭТП: www.ipmtorgi.by			
Предмет электронных торгов: право заключения договора аренды недвижимого имущества				
№ лота	Наименование недвижимого имущества	Размер арендной платы за месяц	Начальная цена / сумма задатка	Шаг торгов
1	Административное помещение (административное помещение) с инвентарным № 200/D-114180, общ. пл. 65,6 кв. м, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Московский, 31А, пом. 1. Срок аренды – 3 года	1 076,47 бел. руб.	276,74 бел. руб.	13,84 бел. руб.
2	Изолированное помещение № 3 (помещение, не относящееся к жилищному фонду) с инвентарным № 100/D-64345, общ. пл. 96,2 по адресу: Брестская обл., г. Брест, ул. Васнецова, 60-60. Срок аренды – 3 года	1 219,34 бел. руб.	406,45 бел. руб.	20,32 бел. руб.
3	Административно-торговый центр УП «Национальные спортивные лотереи» г. Новополоцк (административно-торговое помещение) с инвентарным № 252/D-7822, общ. пл. 37,4 кв. м, по адресу: Витебская обл., г. Новополоцк, ул. Молодежная, 43-1. Срок аренды – 3 года	316,03 бел. руб.	158,02 бел. руб.	7,90 бел. руб.
Задаток для участия в электронных торгах перечисляется на р/счет BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелБЭЗ» (BYN), БИК BELBVB2X. Получатель платежа: ЗАО «Центр промышленной оценки». УНП 191 021 390				
Дата и время начала и окончания электронных торгов: с 11.00 до 11.00 24.10.2023.				
Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки в случае, если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов				
Дата и время окончания приема заявок: заявки на участие в электронных торгах принимаются на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by по 23.10.2023 до 17.00				
Извещение о проведении электронных торгов опубликовано на сайте Государственного комитета по имуществу (ai.пса.бю) 05.10.2023 г.				
Контактные телефоны: +375 (17) 280-36-37; +375 (44) 704-92-06. E-mail: auction@cpo.by				

ИЗВЕЩЕНИЕ

О РЕАЛИЗАЦИИ ИМУЩЕСТВА ДУП «ПМК-185», ПРЕДУСМОТРЕННОЙ ПЛАНОМ ЛИКВИДАЦИИ

Торги проходят на электронной торговой площадке 20.10.2023 с 9.00 до 16.00.

Торги проходят на торговой площадке torgi.gov.by, телефон для связи +375 (17) 200-73-33.

Дочернее строительное унитарное предприятие «Передвижная механизированная колонна № 185» Минского областного производственного проектно-строительного унитарного предприятия «Минск-облестрой», ул. Чапаева, 50, 6078813@mail.ru, Жолнерович Роман Леонидович, УНП 690018995. Экономический суд Минской области, номер дела в суде: 290-17Б/2019, +375 (44) 717-02-56.

Размер шага торгов – 5%. Размер, порядок и сроки внесения суммы задатка, необходимые реквизиты Республиканского унитарного предприятия «Информационный центр Министерства экономики Республики Беларусь». Адрес: г. Минск, ул. Берсона, 1А, комн. 513, тел.: +375-17-200-73-33, +375-29-881-73-02, +375-29-865-21-21, УНП190318109, ОКПО37533622, р/с: BY88BELB30120027870020226000 ОАО «Банк БелБЭЗ», БИК: BELBVB2X. Задаток должен быть переведен (зачислен) до начала торгов.

Заявки принимаются на торговой площадке в срок с 02.10.2023 по 20.10.2023. Победитель торгов возмещает стоимость затрат на проведение аукциона согласно префоруанту (<https://torgi.gov.by/assets/docs/prices/list/preysurkund.docx>) от фактической цены продажи лота, которая списывается с суммы внесенного Победителем аукциона задатка. Оставшаяся сумма задатка засчитывается в счет оплаты предмета аукциона. Возмещение затрат по организации и проведению аукциона победитель осуществляет не позднее 5 рабочих дней с момента завершения торгов. Для участия в торгах потенциальному участнику необходимо быть зарегистрированным на торговой площадке, перечислить задаток и подать заявку на участие в торгах электронным способом, нажав кнопку «подать заявку» до начала торгов! Победителем торгов признается участник, предложивший максимальную цену. В случае если на участие в торгах по конкретному лоту подана заявка только одним участником, предмет аукциона может быть продан этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов путем подачи ставки. Договор должен быть подписан в течение 5 дней и оплачен в течение 5 дней.

Для участия в торгах претенденту необходимо зарегистрироваться до начала торгов на торговой площадке согласно инструкции: <https://torgi.gov.by/instruction>

Аукцион № 13475

Лот № 69953 – объект недвижимости с инв. № 631/С-58061 (наименование – прохладная), с составными частями и принадлежностями, расположен на зем. уч. № 621350100005000936 по адресу: Минская обл., г. Вилейка, пер. Колхозный, 11. Начальная цена – 69 000,00 руб.

Лот № 69954 – объект недвижимости с инв. № 631/С-67560 (наименование – железнодорожные подъездные пути), с составными частями и принадлежностями, расположен на зем. уч. № 621350100005001231. Начальная цена – 76 000,00 руб.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПУБЛИЧНЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА СО СНИЖЕНИЕМ ЦЕНЫ НА 10 %

Организатор аукциона: ЗАО «Оценка Сервис», г. Гомель, ул. Лепешинского, 1
Продавец: КПУП «Хойникский ремонтный завод», г. Хойники, ул. К. Маркса, 39 – в лице ликвидатора Насонова В.В.

Торги состоятся 18 октября 2023 года в 11.00 по адресу: г. Гомель, ул. Иренинская, 6Б, 2-й этаж, каб. 25

Подробный перечень имущества с ценами и задатками в количестве 53 лотов, порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участников торгов, порядок и условия проведения аукциона размещены на сайте Гомельского областного исполнительного комитета – gomel-region.by в разделе «Экономика/Продажа-аренда», далее – «Извещение о проведении аукционов по продаже иного имущества».

Срок приема заявлений на участие в торгах и оплаты задатка – с 09.10.2023 по 16.10.2023 с 9.00 до 16.00.

Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Хойникія навіны» от 26.08.2023 г., в газете «Звезда» от 26.08.2023 г. № 165 (30045).

Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактному тел. 8 (033) 634-86-95 – Насонов Николай Владимирович – (правовая информация, предварительная запись на осмотр имущества); 8 (029) 835-67-42 – Насонов Владимир Валерьевич.

Контактные данные организатора аукциона: (тел./факс) 8 (0232) 51-22-17, 8 (029) 651-22-19.

Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

ЛОТ: КАПИТАЛЬНОЕ СТРОЕНИЕ с инвентарным номером 100/С-70546 (наименование: здание для откорма скота; назначение:

здание специализированное животноводства), площадью 2047,6 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., Брестский р-н, Радванский с/с, 5, на земельном участке с кадастровым номером 121200000001027553, площадью 1,4951 га, составные части и принадлежности: два выгульных двора, площадка для складирования навоза, водонапорная башня, арткавкашина, погрузочно-разгрузочная рампа стационарная с весами

Начальная цена, руб. (без учета НДС)	167 000,00	Размер задатка, руб.	16 700,00
--------------------------------------	------------	----------------------	-----------

Продавец: ОАО «Селекционно-гибридный центр «Западный», Брестская обл., Брестский р-н, аг. Б. Мотыляки, 80162918159, тел./ф. 80162918159. Организатор торгов: Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Брест, ул. Наганова, 10-329, тел./ф. 80162408701. Задаток вносится на расчетный счет Организатора аукциона до подачи заявления. РС для перечисления задатка: р/с ВЯ32ВАРБ3012786660010000000 в ОАО «Белгоспромбанк» ЦЕВ № 116 в г. Брест, р/д по Брестской области, код банка ВАРВВУ2Х, УНП 201028245. Условия продажи: без условий. Срок заключения договора купли-продажи: не позднее 5 рабочих дней со дня проведения аукциона. Условия оплаты: согласно заключенного договора купли-продажи в течение 1 месяца с даты заключения договора купли-продажи. Информация о возмещении затрат: участник аукциона, выигравший торги, оплачивает Продавцу НДС в размере 20% от стоимости продажи объекта, а также в течение 3 рабочих дней со дня аукциона возмещает фактические затраты на организацию и проведение аукциона, включающие вознаграждение Организатора аукциона. Срок возможного отказа от проведения аукциона: не позднее чем за 3 календарных дня до наступления даты проведения аукциона

Аукцион состоится 20 октября 2023 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325

Сведения о документах, которые необходимо представить для участия в аукционе, порядок, в соответствии с которым проводится аукцион, а также иная информация содержится на сайте Организатора аукциона www.osnbankrest.by, а также можно узнать по телефонам: 8 (0162) 40-87-01, 40-87-02

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00

Последний день приема заявлений – 19 октября 2023 г. до 17.00

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» (Организатор аукциона) извещает о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества ОАО «МТЗ» (Продавец)

Аукцион состоится 26.10.2023 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4.

Лот № 1: чердачное помещение, инв. № 500/D-708113334, 40,9 кв. м, г. Минск, ул. Некрасова, д. 28-264.

Начальная цена с НДС 20% – 96 400,00 руб. Задаток – 9 640,00 руб. Шаг аукциона – 5%.

Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона – ino.by. Задаток перечисляется на р/с ВЯ85ВАРБ3012780290010000000 в ОАО «Белгоспромбанк», БИК ВАРВВУ2Х. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182.

Окончание приема заявлений и задатка – 24.10.2023 в 11.00.

Организатор аукциона:

220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9, ф. 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 559-09-52 • www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

УНП 190055182

Стракамы свет

У АЛМАТЫ СТУДЭНТЫ МАЮЦЬ ПАТРЭБУ Ў ІНТЭРНАТАХ

Міністр навукі і вышэйшай адукацыі Саясат Нурбек даў даручэнне кіраўнікам алмацінскіх універсітэтаў стварыць максімальна камфортныя ўмовы для студэнтаў, паведамліў «Хабар 24!».

Акрамя таго, неабходна тэрмінова вырашаць праблему недахопу месцаў у інтэрнатах. Па даных міністэрства, летась у краіне не хапала 87 тысяч ложка-месцаў. У наступныя восем месяцаў гэтая лічба скарацілася да 55 тысяч. Былі заключаны гадавыя дагаворы з гатэлямі і хостэламі. Таксама за кошт інвестыцый у мінулым годзе пачата будаўніцтва інтэрнатаў на 10 тысяч месцаў. Па падліках экспертаў, у гэтым навучальным годзе толькі ў Алматы каля 33 тысяч студэнтаў будучы мець патрэбу ў інтэрнатах.

АФРЫКАНСКІ МЕНТАЛІТЭТ «ЗАГУЧЫЦЬ» НА РУСКАЙ МОВЕ

Прэзідэнт Расіі прапанаваў стварыць у афрыканскіх краінах школы з вывучэннем рускай мовы і выкладаннем на ёй, а таксама адкрыць філіялы вядучых расійскіх ВНУ. Бо толькі за апошнія пяць гадоў колькасць афрыканскіх студэнтаў у расійскіх ВНУ павялічылася ў паўтара раза — да 35 тысяч. Пра гэта заявіў эксперт Цэнтра вывучэння Афрыкі факультэта сусветнай эканомікі і сусветнай палітыкі Вышэйшай школы эканомікі Усевалада Свірыдаў.

«Пашырэнне выкладання на рускай мове важна, каб афрыканцы ўліваліся ў расійска-афрыканскія адносіны, працавалі на інтарэсы Расіі і краін Афрыкі, а не з'яжджалі з англійскай мовай працаваць у краіны Захаду. Філіялы расійскіх ВНУ ў Афрыцы могуць аказаць не толькі адукацыйныя паслугі, але і кансультацыйныя, аналітычныя, экспертныя. Гэта будучыя зоны інтэлектуальнага, акадэмічнага ўплыву расійскіх вядучых ВНУ», — адзначае ён.

Эксперт дадаў, што Афрыцы можа быць цікавы досвед Расіі ў такіх кірунках, як сельская гаспадарка, энергетыка, падрыхтоўка інжынерных кадраў. Афрыканскімі краінамі патрэбны спецыялісты ў сферы аховы здароўя, адукацыі, інжынеры, праграмаванні. На думку эканаміста, Расія можа даць афрыканцам поўны пакетны рашэнні і прапановы па гэтых напрамках.

Расійскія ВНУ ж, паводле слоў эксперта, ад такога ўзаемадзеяння атрымаюць дадатковы прыток студэнтаў, у тым ліку платных. Міжнароднае супрацоўніцтва пашырыцца за кошт прыцягнення экспертаў і выкладчыкаў з краін Афрыкі.

А ў расійскіх школах пачалі вывучаць афрыканскія мовы суахілі і амхарскі ў якасці дадатковых, паведамліў дырэктар Інстытута краін Азіі і Афрыкі Маскоўскага дзяржаўнага ўніверсітэта Аляксей Масляў. Ён заявіў, што ў краіне рыхтуюцца новае пакаленне людзей, якія будуць здольныя разумець менталітэт афрыканскіх краін і іх асноўныя мадэлі развіцця.

«У школах Расіі пачынаюць у якасці дадатковых моў выкладацца суахілі і амхарскі, чаго ўвогуле не было нават у часы Савецкага Саюза. Гэта значыць, што мы маем скразную падрыхтоўку «школа — універсітэт — работаўца», — растлумачыў ён. Акрамя таго, эксперт дадаў, што ў ВНУ таксама стануць адраджаць амаль зніклыя мовы, такія як ёрбуа і самалійская.

ГЭТА Ж ЯК ТРЭБА БЫЛО СУМАВАЦЬ ПА ШКОЛЕ!

У амерыканскім штаце Нью-Джэрсі ў горадзе Нью-Брансуік 29-гадовая жанчына змагла паступіць у мясцовую школу, пакуль у ёй не распзналі прытворшчыцу. Як паведамляе АВС7, у судзе яна распавяла, што проста сумавала па школьных гадах і атмасферы ў навучальнай установе.

Хечон Шын, грамадзянка Паўднёвай Карэй, прыехала ў ЗША ў 16 гадоў на вучобу. Дзяўчына скончыла закрытую школу-інтэрнат, а затым паступіла ў ВНУ і атрымала дыплом Ратгерскага ўніверсітэта. Мінуты гады, і Хечон Шын зразумела, што сумуе па школе, таму яна вырашыла падрабіць пасведчанне аб нараджэнні і іншыя дакументы, паводле якіх ёй было 15 гадоў. З гэтымі паперамі 29-гадовая жанчына паступіла ў старэйшую школу Нью-Брансуіка і на працягу чатырох навучальных дзён хадзіла на заняткі са старшакласнікамі.

Увесь гэты час Хечон Шын актыўна размаўляла з аднакласнікамі і спрабавала ўгаварыць іх на сустрэчы па-за школай. Неўзабаве супраціўнікі вырашылі правесці яе дакументы, і ім не ўдалося ўстанавіць асобу яе бацькоў або законнага апекуна. Вучні і іх бацькі запозрылі жанчыну ў намеры нашкодзіць дзецям. Аднак у судзе праз свайго адваката яна здолела дэвіцца, што проста сумавала па школе і з-за стрэсу ў асабістым жыцці вельмі хацела вярнуцца ў атмасферу школьных гадоў, калі яна не была такой самотнай і адчувала сваю абароненасць.

Сяргей СТАРЫНАЎ.

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

Я вельмі рада, што ў маім жыцці ёсць тэлебачанне, яно выклікае непаўторныя эмоцыі, паказвае нешта новае. Тым больш мне, як чалавеку спорту, лёгка раскаваць спартыўныя навіны, рабіць сюжэты са спабірніцтваў, паколькі я ведаю, якія пытанні задаваць спартсменам і трэнерам, на што трэба рабіць акцэнт. Аднак існуюць і складанасці. Я прывыкла, што на трэніроўкі, на баі я выходжу на адрэналіне, тут спакойным быць нельга, бо ўсё праспіш, адрэналіна дае энергію і хуткасць, дапамагае правільна рэагаваць на ўдары і прымаць правільныя рашэнні. А ў прамым эфіры адрэналіна пераключае, цябе трасе, голас трасецца, пачынаеш задыхацца. І спачатку мне было цяжка пераключацца з аднаго стану на супрацьлеглы. Прыходзіла з трэніроўкі на працу і прасіла хаця б паўгадзіны са мной не размаўляць, каб супакоіцца.

— **Першы выхад у прамы эфір можна параўнаць з першым чэмпіянатам свету?**

— Не, гэта зусім розныя рэчы. Першы раз у прамым эфіры я хвалювалася, зразумела ўзровень адказнасці. А на першы чэмпіят свету ехала абсалютна ўпэўненая ў сабе, без аніякага страху. Мне ўсе казалі, што я еду туды набрацца досведу, паглядзець, што гэта такое. А я рыхтавалася да яго як апантаная, акрамя гэтага, яшчэ працавала і вучылася ва ўніверсітэце. Ну якое набрацца досведу? Я ехала толькі перамагаць, нават уявіць не магла, што ў мяне будзе іншы медаль, акрамя залатога. І на тым чэмпіянаце свету я перамагла. Калі ты яшчэ з'ялены, недасведчаны, лягчай выступаць на буйных стартых — ты не ведаеш, што гэта такое, табе цікава, і няма месца хвалеванню. А ўжо з вопытам узрастае пачуццё адказнасці, лепш пазнаеш саперніка, аналізуеш, думаеш, што часам можа збіваць.

— **Які турнір у кар'еры запомніўся больш за ўсё?**

— Кожны — асаблівы. Мне запомніўся чэмпіят свету, дзе мяне прызналі «Найлепшым байцом чэмпіяната свету». Узнагароджанне было незабыўным — у дзень нараджэння караля Тайланда ў прысутнасці членаў яго сям'і каля яго палаца. У нас заўсёды баксёры добра выступалі, але ніколі нікога з беларусаў не прызнавалі найлепшым байцом чэмпіяната свету. Тваё імя ўваходзіць у сусветную гісторыю, і гэта па-вар'іцку прыемна. А падрыхтоўка да гэтага чэмпіяната свету была вельмі своеасаблівай. Я месяц была ў Аргенціне, дзе здымалася ў экстрэмальным шоу. Чаго мы там толькі не рабілі! Пасля гэтага я падумала, што чэмпіят свету — гэта ўвогуле глупства ў параўнанні з тым, што мы перажылі. Але ў Аргенціне я адключылася ад падрыхтоўкі, перазагрузілася і з лёгкай душой паехала на чэмпіят свету.

«АДРЭНАЛІН ДЛЯ БОЮ, А НЕ ДЛЯ ПРАМОГА ЭФІРУ»

— **А былі моманты, калі хацелася кінуць спорт?**

— У пачатку кар'еры, пасля першых перамог на мяне звалілася вялікая ўвага. Папулярнасць стала для мяне нечаканай. Кожны мой бой асвятляўся ў розных СМІ. А людзі ж розныя і пішучы па-рознаму. А я знешнюю ўвагу не вельмі люблю, мне дастаткова таго, што мяне любяць блізкія. Публічнасць мне не патрэбна. І я не вытрымала, сышла са спорту. Амаль тры гады мяне нідзе не было. А потым зразумела, што не магу без спорту, і вярнулася. А да публічнасці прывыкла. У нашым відзе спорту так: калі ты не публічны чалавек, табе не будучы прапаноўваць выгадныя кантракты. Ды і каму як не чэмпіёнам рэкламаваць свой спорт. Мне хоцяцца паказаць людзям, што тайскі бокс або кікбоксінг — рэальна відовішчыя віды спорту.

— **Кацярына, як вопытная спартсменка што вы можаце сказаць наоко маладога пакалення ў тайландскім боксе?**

— У нас у свой час утварыўся сур'ёзны прабел, калі не было збораў нармальных, калі маладзёў не дзідзіла па мяжу, калі мяняўся трэнерскі састаў. Але сёння праходзіць шмат турніраў па тайскім боксе, расце маладое пакаленне. Для мяне самая перспектыўная спартсменка па тайскім боксе — Валерыя Хацік. Яна вельмі мілая, інтэлігентная, выхаваная дзяўчына. Але ў баях мяняецца кардынальна, у яе выдатная тэхніка, яна ўсё бачыць, прымае рашэнні. Я веру, што ў яе ёсць вялікая будучыня. І я рада, што ў нашым відзе спорту цяпер шмат маладых перспектыўных спартсменаў.

— **Дарэчы, як з мілай інтэлігентнай дзяўчыны пераключацца на байца?**

— Сіла характару, сіла волі не залежыць ад знешнасці. Да нас прыходзіла мноства дзяўчат, агрэсіўных у жыцці, але ў спорце яны не маглі нічога паказаць, бо сіла волі і агрэсіўнасць — гэта розныя рэчы. Калі ты выходзіш у рынг, ты змагаешся з сабой, са сваёй стомленасцю — гэта і ёсць сіла волі. Часам бываюць такія нагрукі, што мозг пачынае супраціўляцца, але ты павінен ісці і выконваць іх. Таму што ёсць мэта. І ніякая агрэсіўнасць тут не дапаможа. У людзей склаўся старэатып, што калі ты займаешся тайскім боксам ці кікбоксінгам, то аб жаночасці і размовы быць не можа. Але гэта зусім не так. У нас у спорце вельмі шмат прыгожых дзяўчат, але яны вырашаюць выглядаць больш мужна, быць больш грознай, напэўна, каб адпавядаць свайму віду спорту. Мне падабаецца падкрэсліваць сваю жаночасць.

— **Спорт мяняе характар?**

— Безумоўна. Ён вучыць камунікаваць з людзьмі, знаходзіць да іх падыход. Спорт гартуе характар. Дзякуючы спорту я разумею, што здольная калі не на ўсё, то на вельмі многае.

Валерыя СЦЯЦКО.
Фота з архіва герані.

ЧЫРВОНКА
ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 12

ад 19 лютага 2009 года выдана

Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі газеты —

рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»,

грамадскае аб'яднанне «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі».

Друкстар — галоўны рэдактар

КАРПЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

Ліцэнзія на выпуск: рэдактар аддзела

Надзея НІКАЛАЕВА, рэдактар аддзела Сяргей РАСОЎСКА.

Выдавец — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Адрас рэдакцыі: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.

Кантактныя тэлефоны: 292 44 12, 311 17 41.

E-mail: info@zvzda.by

Газета адрукваная ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве

«Выдавецтва «Беларускі Дом друку».

Л.Д. №02330/0494179 ад 03.04.2009.

220013, г. Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1.

Тыраж 11 429.

Нумар падпісаны ў 19.30 04.10.2023 г.

У БРУДНАЙ БЯЛІЗНЕ

Што адбываецца ў Польшчы?

У Польшчы імкліва пашыраецца пратэсна хваля. У мінулыя выхадны ў Варшаве прайшоў маштабны мітынг, які атрымаў назву «Марш мільёна сэрцаў». Гарадскія ўлады заявілі, што ў найбуйнейшай за ўсю гісторыю акцыі пратэсту ў польскай сталіцы ўзялі ўдзел каля мільёна чалавек. Мітынгі прайшлі і ў іншых гарадах. «Будуць вялікія перамены», — анансаваў лідар апазіцыйнай «Грамадзянскай платформы» і экс-прэзідэнт Еўрапейскага савета Дональд Туск натоўпу, які сабраўся на цэнтральнай плошчы Варшавы. Як паведаміў Euronews, пратэстоўцы абвінавачвалі кіруючую партыю «Права і справядлівасць» (ПіС) у імкненні вывесці краіну з ЕС, парушэнні свабодаў, фінансавых махінацыях, абмежаванні праваў жанчын. Апытанні грамадскай думкі сведчаць: у краіне расце незадаволенасць ростам кошту жыцця і апасенні з нагоды з'яўлення дэмакратычных стрымліванняў і праціваў. Простыя палякі зразумелі, што ўлады іх банальна «кінулі», не выканаўшы сваіх абяцанняў. Людзям няма на каго спадзявацца і дзе шукаць паратунку. Што ж адбываецца ў Польшчы, чаго чакаць надалей?

Карупцыя з праПіСкай

За 8 гадоў кіравання партыі «Права і справядлівасць» больш за 100 мільёнаў долараў у выглядзе заробкаў і 10 мільёнаў долараў у выглядзе прэміі было выплачана асобам, найпротэзаваным з ПіС і членамі гэтай партыі. За апошнія гады 152 функцыянеры партыі ўвайшлі ў склад кіраўніцтва 19 найбуйнейшых кампаній краіны. Сярод іх: Orlen — нафтавы холдынг, Grupa Lotos — адказвае за газ, Energa SA — за размеркаванне і пастаўку электраэнергіі. І, вядома, найбуйнейшая вугледобыўная кампанія Польшчы, паведаміў тэлеканал «Беларусь 1».

Журналісты партала Onet.pl правялі ўласнае расследаванне, у выніку якога выявіліся карупцыйныя схемы, да якіх мае дачыненне сям'я прэм'ер-міністра Польшчы Матэуша Маравецкага. У прыватнасці, гаворка ідзе аб яго жонцы Івоне. Так, атрымалася высветліць, што сям'я Маравецкага за апошнія некалькі гадоў здзейсніла дзедзекі з нерухомасцю на суму каля 120 млн злотых (каля 26 млн еўра), зарабішы на іх за тры гады каля 21 млн злотых (каля 4,5 млн еўра). Журналісты адзначаюць, што асноўным удзельнікам карупцыйных схем з'яўляецца жонка польскага прэм'ер-міністра Івона Маравецкая, на якую дзеючы кіраўнік улада «перапісаў» асноўную частку сваёй маёмасці ў 2013-м і 2015-м, гэта значыць, яшчэ да прыходу ў «вялікую палітыку» і прызначэння віцэ-прэм'ерам і міністрам развіцця. Па адной са схем, Івона Маравецкая набыла зямельныя ўчасткі па зніжаных цэнах з мэтай іх наступнага перапродажу.

Пытанні журналістаў-даследчыкаў на дадзеную тэму Маравецкі неаднаразова ігнаравалі. У 2019-м у інтэрв'ю штотыднёвіку «Сеткі», які, дарэчы, фінансаваў ПіС, ён растлумачыў, што не хацеў мець нічога агульнага з бізнесам і інвестыцыямі. «Уся нерухомасць, якая прыносіла прыбытак, пераходзіла да майёй жонкі. Яна займаецца бізнесам, здае нерухомасць у арэнду, інвестуе. Будуць прэзідэнтам банка, а пасля займаючыся грамадскай і палітычнай дзейнасцю, я не хацеў мець адносіны да актыўнага інвеставання і прадпрымальніцкай дзейнасці», — сказаў тады ён. Аднак выданне Onet.pl публікуе доказы (у прыватнасці, матэрыялы пераліскі) неспасраднага ўдзелу прэм'ер-міністра ва ўрэгуляванні фінансавых пытанняў, якія датычацца разлікаў за некаторыя аб'екты нерухомасці, якія належыць яго сям'і. У польскіх апазіцыйных медыя і сегменце сацсетак сфарміраваны ўстойлівы вобраз сям'і Маравецкіх як адных з галоўных

карупцыянераў у краіне, што ў тым ліку знайшло праяву ў шматлікіх мемах на дадзеную тэму.

Далей — больш. Gazeta Wyborcza апублікавала фрагменты допыту бізнесмена Біргфелнера. Гэта працяг карупцыйнай справы аб будаўніцтве двух вежаў-блізняў кампаніяй Srebrna, якой кіруе блізкае кола паплекнікаў Яраслава Качыньскага, паведаміў тэлеканал СТБ. З запісу допыту Біргфелнера ў пракуратуры вынікае, што ён павінен быў уручыць канверт з 50 тысячамі злотых княндзу Рафалу Савічу. Гэта не пратэст святар: Савіч уваходзіў у совет так званага Інстытута імя Леха Качыньскага, які па документах валодае кампаніяй Srebrna. Таму яго подпіс быў неабходны для пачатку будаўніцтва дзвюх вежаў. Як вядома, запіс допыту датаваны 2018 годам. Як паведамляе Gazeta Wyborcza, на наступны дзень пасля допыту Яраслаў Качыньскі асабіста паехаў да міністра юстыцыі і генеральнага пракурора Збігнева Зёбра. Невядома, пра што

расследаванні, то з іх вынікае, што пэўная карупцыйная схема спраўды мела месца. На думку некаторых журналістаў, у яе былі велізарныя маштабы нават па еўрапейскім меркам. Некаторыя кажуць аб выдачы 200 тысяч або нават 300 тысяч віз», — заўважыў Матэуш Піскорскі.

Паводле яго слоў, ужо дакладна вядома, што намеснік міністра замежных спраў Польшчы склаў спісы грамадзян некаторых азіяцкіх краін, якіх ён асабіста рэкамендаваў польскім консультам для выдачы віз. «Гэта трэба было рабіць без дадатковых пытанняў. Безумоўна, гэты скандал паказвае на адсутнасць этычных прынцыпаў кіруючай польскай эліты. Некаторыя кажуць, што тое, што адбываецца на польска-беларускай граніцы, — гэта спроба некаторых палітычных персанажаў абараніць свой бізнес, звязаны з продажами віз», — падкрэсліў палітолаг.

менавіта ішла размова, але пазней пракуратура спыніла разгляд па справе дзвюх вежаў і... адкрыла справу па «незаконным раскрывіцці паказанняў» у дачыненні да рэдакцый газеты, якія вялі ўласнае расследаванне.

Усё на продаж

Маштабы карупцыі ў польскім МЗС велізарныя нават па еўрапейскім меркам, адзначыў на YouTube-канале БелТА польскі палітолаг Матэуш Піскорскі. Ён распавёў пра скандал у польскім МЗС, прадстаўнікі якога праз афіяваныя структуры прадавалі працоўныя візы мігрантам. «Мы пакуль не ведаем, які гэта адбывалася. Цяпер мы жывём у краіне, дзе не выконваюцца пэўныя прававыя працэдурны. Таму некаторыя органы ўлады, у тым ліку пракуратура і спецслужбы, не гатовыя раскрываць, што ў нас насамрэч адбылося. Калі абярацца на журналісцкі

ры: «Польшча б'е ўсе рэкорды ў Еўрасаюзе — 35 працэнтаў усіх выдадзеных шэнгенскіх віз з правам на працу з'яўляюцца вынікам работы польскай консульскай службы. Цяпер у Еўропу існуе гіганцкая праблема, звязаная з велізарным прытокам мігрантаў. І польскі ўрад «закладвае бомбу» ў цэнтр Еўропы, выступаючы рухальнай сілай працэсу разбурэння Еўрасаюза».

Тым часам стала вядома, што Еўракамісія палічыла недавальняльным адказ Польшчы на запыт пра падазрэнні ў візавым махлярстве. Член Еўрапарламента ад Германіі Гунар Бек звярнуўся да ЕК з просьбай разгледзець магчымасць расследавання ў дачыненні да Варшавы ў рамках пункта Дагавора аб Еўрасаюзе, які пісвае працэдурны выключэння дзяржавы-члена з ЕС. Будучыню пашырэння ЕС і стратэгічны прывірытэты супольнасці на 2024—2029 гады абмяркуюць у іспанскай Гранадзе 6 кастрычніка. Пра гэта перадала ТАСС са спасылкай на заяву кіраўніка Еўрасавета Шарля Мішэля. Паведамляецца, што на сустрэчы будучы абмяркувацца найбольш актуальныя праблемы, з якімі сутыкаецца Еўрасаюз апошнім часам. Да іх адносяцца, напрыклад, нелегальная міграцыя. Таксама будзе ўзнята пытанне прыкрытэату краін-членаў, які павінен будзе дапамагчы ў вызначэнні курса саюза на 2024—2029 гады. Сярод іншага ўдзельнікі маюць намер абмеркаваць будучыню пашырэння Еўрасаюза, а таксама звязаныя з ім наступствы. Напэўна, «польскае пытанне» таксама паўстане падчас абмеркавання.

Беззаконне і крывадушнасць

Польскае выданне Onet пагутарыла з удзельнікам Варшавскага «Марша мільёна сэрцаў». Людзі пералічалі праблемы ў краіне, якія іх палюхаюць і ўсяляюць няўпэўненасць у будучыні. Многія казалі аб парушэнні законаў у краіне, калі правасуддзе апынулася ў руках кіруючых вярхоў. Людзей хваляваў рост цэн, а таксама цяжкая сітуацыя ў адукацыі і ахове здароўя.

«Я знаходжуся пад уладай гэтых жудасных людзей, якія руйнуючы маю краіну. Але я не ўпэўненая, што гэты марш нешта зменіць. Гэта вельмі цяжка», — сказала ўдзельніца па імені Каліна. Жанчына неслы ў руках шалік, зроблены з аб'яднаных сцягоў ЕС і Польшчы.

«Я б хацела, каб мае ўнукі вучыліся ў школе праўдзе, а не нейкаму лжываму глупству. Я прыйшла

дзеля іх. Дзеля іх будучыні», — сказала яшчэ адна ўдзельніца марша. Пасля жанчына дадала: «Не так даўно, калі я хадзіла на рынак па пакупкі, мне хапіла 100 злотых на ўсё неабходнае. Цяпер нават 200 злотых недастаткова. ПіС зрабіла рэчы настолькі дарагімі, што гэта неверагодна. Акрамя таго, мяне вельмі раздражняе, што я не магу ўключыць польскае тэлебачанне, таму што тое, што яны кажуць, можа выклікаць сардэчны прыступ».

Жыхар Варшавы Якуб, які прыняў удзел у мітынг, распавёў журналістам, што глыбока абураны карупцыяй і беззаконнем у краіне: «Яны рабуюць нас сярод белага дня. Успываюць новыя скандалы, але адставак няма. Наадварот, яны ўсё больш адкрываюць крадуць дзяржаўныя грошы. Ім пльваць на грамадзян. Ім таксама пльваць на СМІ, у іх ёсць сваё прапаганда. Мы не хочам гэтага. Мы хочам добрай будучыні для нашых дзяцей, каб ім не прыйшлося пакідаць Польшчу, калі яны вырастуць».

З ім салідарная жыхарка Лодзі Алёксандра, якая спецыяльна прыехала ў Варшаву для ўдзелу ў мітынг: «Што мяне больш за ўсё турбуе ў паводзін людзей, якія кіруюць сёння Польшчай, дык гэта беззаконне, крывадушнасць, хлусня, папулізм і выкарыстанне таных, вульгарных выкрутасаў, на якія, на жаль, паддаюцца многія людзі».

«Мы хочам перамен. Мы хочам лепшай Польшчы для нашых дзяцей. Сістэма адукацыі знаходзіцца ў жудасным стане. Службы аховы здароўя, дзе я працую, знаходзіцца ў трагічным крызісе. Існуе праблема з дзіцячымі садкамі, яслямі — базавымі патрэбамі кожнай польскай сям'і», — заявіла Джаана з Варшавы, якая прыйшла на марш са сваім мужам і двума сынамі.

Многія ўдзельнікі марша казалі, што выйшлі мітынгаваць, таму што больш не маглі маўчаць. «Больш за ўсё мяне палюхае тое, што ў Польшчы за такі кароткі час было разбурана вяршэнства закона... Апарат правасуддзя падпарадкаваны аднаму палітыку — Збігневу Зёбра. Гэтага не павінна быць», — заўважыў Томаш з Беластока.

Назва партыі «Права і справядлівасць» — гэта парадокс у кантэксце палітыкі, якую яна праводзіць. Пра гэта заявіў польскі палітолаг Матэуш Піскорскі. Ён заўважыў, што палітыка ўлада выклікае вельмі сур'ёзныя сумненні ў большасці польскіх грамадзян. Як адзначыў Niezalezny Dziennik Polityczny, «сёння галоўным саюзнікам і бескампрамісным выканаўцам волі Белага дома стаў польскі ўрад «Права і справядлівасці». Дзякуючы іх намаганням Польшчу захлынула хваля мігрантаў, ад рашэнняў улада Дуды-Маравецкага сур'ёзна пацярапелі наш ваенна-прамысловы комплекс, прыватны бізнес. Сёння Польшча знаходзіцца на мяжы гандлёва-эканамічнай вайны. Палякам нельга забываць пра тое, што ім ніхто не прыйдзе на дапамогу, паколькі пастаняная канфрантацыя з суседзямі і саюзнікамі ўжо даўно зрабіла Польшчу ізгоём, ад якога лягчэй пазбавіцца, чым з ім дамовіцца». Пагадзіцеся, сумная перспектыва.

Пётр ДУНЬКО.

информирует о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего Республиканскому дочернему унитарному предприятию «Белоруснефть-Гродноблнефтепродукт»

Аукцион состоится 25.10.2023 г. в 11.00 по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209. Телефон для справок 55-87-71

Лот № 1	
Наименование, характеристика предмета аукциона, местонахождение предмета аукциона	ЛОТ 5: комбайн кормоуборочный самоходный высокопроизводительный «Палесео КВК-800-36» «Палесео ФС 80-5». Производительность 93,13 га/час. Максимальная скорость движения 12 км/ч. Мощность 450 л. с. Тяговый класс – 8. Год производства 2012, регистрационный знак С5 4848. ЛОТ 12: трактор «Беларусь 82.1». Мощность 81 л. с. Номинальная частота вращения 2200 об/мин. Число цилиндров 4 шт. Рабочий объем 4,75 л. Число передач: вперед/назад – 9/2. Год производства 1999, регистрационный знак СК-4 5818
Начальная цена продажи	ЛОТ № 5 – 41 299,88 руб. (сорок одна тысяча двести девяносто девять рублей восемьдесят восемь копеек) с учетом НДС. ЛОТ № 12 – 13 204,02 руб. (тринадцать тысяч двести четыре рубля две копейки) с учетом НДС
Сумма задатка	ЛОТ № 5 – 4 129,99 руб. (четыре тысячи сто двадцать девять рублей) ЛОТ № 12 – 1 320 руб. (одна тысяча триста двадцать рублей)
Реквизиты для перечисления задатка	BY44BLVB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLVBVY2X, УНП 500833225
Место, дата и время окончания приема заявлений	Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед с 12.30 до 13.18. Последний день приема заявлений – 23 октября 2023 г. до 15.00

Условия проведения аукциона: 100 % предплата при покупке лота; возмещение победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) в размере 5 % от конечной цены продажи объекта; обременения со стороны третьих лиц отсутствуют

Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона – <https://grino.by/auktiony>

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона, оператор ЭТП	ООО «Расантэкстор», г. Минск, ул. Беды, 33, помещение 339. Адрес ЭТП: www.torgi24.by
Продавец	ООО «ВинФол», г. Минск, пр-т Партизанский, бд. ком. 404

Предмет электронных торгов:

Лот	Наименование (назначение), инвентарный номер	Начальная цена с НДС (бел. руб.)
991	Имущество – 110 наименований (с полным списком имущества можно ознакомиться на торговой площадке: www.torgi24.by)	810 240,00

расположенный по адресу: Минская обл., Червенский район, а.г. Рованичи, ул. Озерная, 2А, 2Б

Размер шага составляет 5 % от начальной цены лота

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/с BY56UNBS30120893 600010000933 в ЗАО «СБС Банк», код UNBSBY2X, г. Минск, пр. Победителя, 23/3, УНП 191514793, получатель: ООО «Расантэкстор»

Срок подписания договора купли-продажи: 5 (пять) рабочих дней после электронных торгов

Условия оплаты предмета электронных торгов

Победитель торгов (претендент на покупку), обязан оплатить предмет аукциона в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее 30 (тридцати) дней со дня проведения торгов, если иной срок не установлен собранием (комитетом) кредиторов

Победитель аукциона (претендент на покупку) обязан возместить затраты на проведение торгов и оплатить вознаграждение организатору аукциона в размере 5 % от цены продажи лота в течение 5 (пяти) дней со дня проведения аукциона. Затраты на организацию и проведение электронных торгов составили: по лоту – не более 950,00 бел. руб.

Дата и время начала торгов: 02.11.2023 в 09.00.

Дата и время окончания торгов: 02.11.2023 в 16.00

Для участия в торгах, необходимо подать заявку и пройти регистрацию в качестве участника торгов на торговой площадке: www.torgi24.by. Прием документов на участие в торгах осуществляется организатором торгов ООО «Расантэкстор» на электронную почту: info@torgi24.by. Срок приема заявлений на участие в торгах и оплаты задатка – с 05.10.2023 по 30.10.2023 с 9.00 до 17.00

Контактные данные: +375 (29) 607-79-50; +375 (29) 607-82-87. E-mail: info@torgi24.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О НАЛИЧИИ ОСНОВАНИЙ ДЛЯ ПРИЗНАНИЯ ЖИЛОГО ДОМА ПУСТУЮЩИМ

КАПЛАНЕЦКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ извещает, что постоянно действующей комиссией по обследованию состояния жилых домов, расположенных на территории Березинского района, в ходе обследования выявлен жилой дом, расположенный по адресу: Минская область, Березинский район, д. Крапивня, ул. Центральная, д. 45 (адрес указан согласно хозяйственной книге), имеющий основания для признания его пустующим.

Сведения о жилом доме (из акта):
Наружные размеры одноквартирного, жилого дома: 3 х 4 м.
Площадь: 60,0 кв. м.
Дата ввода в эксплуатацию одноквартирного жилого дома: 1962 год.
Материал стен: деревянный.
Этажность: одноэтажный.
На придомовой территории не осуществляются предусмотренные законодательством мероприятия по охране земель.
Не соблюдаются требования к содержанию (эксплуатации) территории.

Сведения о лицах, включая наследников, которым предположительно одноквартирный жилой дом принадлежит на праве собственности, хозяйственного ведения или оперативного управления, иных лицах, имеющих право владения и пользования им (ей): Горощо Николай Яковлевич (умер 03.04.2006 г.), сын Горощо Яков Николаевич 31.10.1973 г. р.

Предположительный срок непроживания в одноквартирном жилом доме собственника, иных лиц, имеющих право владения и пользования этим домом: более 3 лет.

От лиц, имеющих право пользования жилым домом, в Капаланецкий сельский исполнительный комитет не поступило уведомлений о намерении использовать такой дом для проживания.

Капаланецкий сельский исполнительный комитет просит всех заинтересованных лиц в течение двух месяцев со дня опубликования извещения, уведомить Капаланецкий сельский исполнительный комитет о намерении использовать пустующий дом для проживания. Телефоны для справок: 801715 62 3 32, 801715 62 3 33.

О ПОИСКЕ ПРАВООБЛАДАТЕЛЕЙ ОДНОКВАРТИРНОГО ЖИЛОГО ДОМА Березинского района Минской области д. Крапивня, ул. Центральная, д. 45

Капаланецкий сельский исполнительный комитет в целях реализации Указа Президента Республики Беларусь от 24 марта 2021 г. № 116 «Об отчуждении жилых домов в сельской местности и совершенствовании работы с пустующими домами» разъясняет собственникам, наследникам и лицам, имеющим право пользования жилым домом по адресу: Минская область, Березинский район, д. Крапивня, ул. Центральная, д. 45 (полный адрес указан согласно хозяйственной книге). Собственник – Горощо Николай Яковлевич (умер 03.04.2006 г.), сын – Горощо Яков Николаевич 31.10.1973 г. р.

Сельисполком просит граждан, располагающих информацией о собственниках, наследниках и лицах, имеющих право пользования жилым домом, о месте их фактического проживания, сообщить в Капаланецкий сельисполком по телефону: 8 01715 62332, 801715 62333 (с 8.00 до 17.00 по рабочим дням).

Также информацию можно прислать по адресу: 223306, Минская область, Березинский район, д. Капаланцы, ул. Погостская, 2.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Дата и место торгов – 18.10.2023 в 11.00, г. Минск, ул. Берута, д. 3Б, оф. 213.

Продавец – ООО «Пицари Ленд», УНП 192679441. Организатор торгов – ликвидатор Общества – ИП Рудяк Александр Олегович (тел. 8029-119-86-66).

Предмет торгов:

ЛОТ 1. МАТЕРИАЛЫ И ИНСТРУМЕНТЫ ДЛЯ РЕМОНТА И СТРОИТЕЛЬСТВА в ассортименте 29 позиций.

Начальная цена: лот 1 – 2 505,95 рублей.
Шаг аукциона – 5 % от начальной цены.

Размер задатка: 10 % от стоимости предмета торгов должен быть зачислен на р/с – ООО «Пицари Ленд», УНП 192679441: BY21REDJ30121003706200100933 в ЗАО «РРБ-Банк», код банка RED-JBY22 до 16.10.2023.

Заявки на участие принимаются по адресу: 220092, г. Минск, ул. Б. Берута, 3Б, оф. 213 до 18.00 16.10.2023 г.

Требования к участникам, порядок проведения торгов и возмещение затрат по их организации – в соотв. с Постановлением Совета Министров РБ от 08.01.2013 № 16.

Срок подписания договора – в течение 15 дней со дня проведения торгов.

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» (Организатор аукциона)

извещает о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Криница»

Аукцион состоится 16.10.2023 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4.

Лот № 1: Машина стиральная Л-10-211, инв. № 12297.

Начальная цена с НДС 20 % – 1 248,00 руб.
Задаток – 200,00 руб.

Лот № 2: Пресс гладильный КР-516, инв. № 12396.

Начальная цена с НДС 20 % – 3 600,00 руб.
Задаток – 500,00 руб.

Место нахождения Лотов № 1 и № 2: г. Минск, ул. Радиальная, 52. Шаг аукциона – 5 %.

Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона – ino.by. Задаток перечисляется на р/с BY85BAPB30127802900100000000 в ОАО «Белгруппомбанк», БИС BAPBVB2X. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182.

Окончание приема заявлений и задатка – 12.10.2023 в 11.00.

Организатор аукциона: 220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9, 8 (017) 370-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52 • www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by УНП 190055182

ООО «Деловая оценка» (организатор аукциона) по поручению Добрушского РайПО (продавец) извещает о проведении 9 ноября 2023 года открытого аукциона по продаже имущества в 11.00 по адресу: г. Гомель, ул. Жарковского, д. 24, каб. 3-2

Лот № 1: кап. строение общей площадью 127,6 кв. м, наименование – здание магазина № 4 «Горячий хлеб», назначение – здание специализированное розничной торговли, расположенное на земельном участке с кадастровым № 32125570001000509 площадью 0,0483 га по адресу: Гомельская обл., Добрушский р-н, Тереховский с/с, г. п. Тереховка, ул. Советская, 5. Кондиционер, инв. № 500/3714, холодильная витрина «Миранда», инв. № 618/3844, пожарная сигнализация, инв. № 2030/111, охранная сигнализация, инв. № 387/3581, электросчетчик, инв. № 62, велостоянка, инв. № 202, урна металлическая, инв. № 612

Начальная цена продажи без НДС – 40 091,00 бел. руб.
Задаток – 400,91 бел. руб.

Расходы по проведению в надлежащий вид вещей, необходимых документации, государственной регистрации договора купли-продажи и перехода права на предмет аукциона возлагаются на Победителя аукциона

Продавец: Добрушское РайПО, г. п. Тереховка, ул. Вокзальная, 47. Контакт. тел. +375 29 690-00-10. Шаг аукциона – 5 % от начальной цены лота в фиксированной сумме.

Для участия в аукционе необходимо:

1. Оплатить задаток на расчетный счет Организатора аукциона ООО «Деловая оценка»: р/с BY60BELB30121322650030226000 в филиале ОАО «Банк БелВЭБ», г. Гомель, пр-т Ленина, 10, БИК BELBVB2X, УНП 490870026.

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов по адресу: г. Гомель, ул. Жарковского, д. 24, каб. 3-2, в рабочие дни с 10.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 от даты опубликования настоящего извещения.

Приним заявлений для участия в аукционе заканчивается 08.11.2023 в 17.00.

Порядок участия и проведения аукциона с перечнем необходимых документов опубликован на сайте www.deloocena.by.

Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за 3 (три) дня до его проведения. Единственный участник имеет право приобрести лот с шагом 5 %. Победителем торгов будет признан участник, предложивший более высокую цену. Лицо, являющееся победителем торгов, обязано: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в течение 10 (десяти) календарных дней с момента подписания протокола; стоимость, сформированная в результате аукциона, должна быть выплачена продавцу в сроки согласно заключенному договору купли-продажи. Возместить затраты на организацию и проведение аукциона и оплатить вознаграждение организатору торгов в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента подписания протокола. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет окончательной стоимости предмета оценки. Указанные объекты никому другому не проданы, не заложены, под запретом не состоят, судебного спора о них не имеется, других владельцев нет. Проводится аукцион в соответствии с Положением Общества с ограниченной ответственностью «Деловая оценка» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части).

Контакт. тел. организатора аукциона: +375 (232) 34-62-36, +375 (44) 750-40-03, +375 (29) 303-30-62.

ЗАО «МТБанк»

Извещение о проведении открытого аукциона по продаже имущества

Лот № 1

1. Грузовой специальный автомобиль марки Peugeot Boxer Euracom PB-01,

объем двигателя 3.0 HDI, год выпуска 2009, пробег 206 500 км, в комплекте с автомобильным видеорегистратором Mio MiYue model C380D, с комплектом зимних автомобильных шин б/у (4 шт.).

2. Грузовой специальный автомобиль марки Peugeot Boxer AT2210,

объем двигателя 2.2 HDI, год выпуска 2019, пробег 115 960 км, в комплекте с автомобильным видеорегистратором Mio MiYue model C380D, с комплектом зимних автомобильных шин б/у (4 шт.).

3. Грузовой специальный автомобиль марки FORD TRANSIT Practic-PR1721,

объем двигателя 2.2 TDI, год выпуска 2020, пробег 124 050 км, в комплекте с автомобильным видеорегистратором Mio MiYue model C380D.

Лот № 2

1. Грузовой специальный автомобиль марки Peugeot Boxer Euracom PB-01,

объем двигателя 3.0 HDI, год выпуска 2009, пробег 292 720 км, в комплекте с видеорегистратором и картой памяти микро San Disk.

Аукцион состоится 06.11.2023, начало торгов 9.00, на электронной торговой площадке torgi.gov.by

Задаток: 10 % от первоначальной стоимости.

Местонахождение лотов № 1 и № 2: г. Минск, пр-т Партизанский дом 6, корпус А

Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержится на сайте организатора аукциона torgi.gov.by.
Дополнительную информацию по объектам аукциона можно получить по телефону +375 44 570 00 04.

Задатки перечисляются на р/с №: BY55 BPSB30121082600169330000 в ОАО «Сбербанк», г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, БИК BPSBVB2X, УНП 690324015, ОКПО 29250255, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации», код платежа – 40901, код категории платежа ОТНР.

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 30 (тридцати) банковских дней после заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Победитель аукциона (единственный участник аукциона) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение аукциона, по лоту № 1 в размере 10 (десяти) процентов от окончательной цены

Тел.: (8017) 516-80-65, (8029) 102-21-17, 516-80-64. Тел. для осмотра: +37529-376-87-46.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (Организатор аукциона) по поручению ОАО «Агро-Дубинское» (Продавец) проводит открытый аукцион по продаже:

Лот № 1: здание конюшни с инв. № 632С-32162 общей площадью 128,2 кв. м, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 622083004301000085 (право постоянного пользования) площадью 0,0702 га по адресу: Воложинский район, Дорский с/с, д. Лужаны, д. 61

Начальная цена с НДС (20 %) – 11 400,00 бел. руб.
Задаток 10 % от начальной цены 1 140,00 бел. руб.

Лот № 2: здание кормоцеха с инв. № 632С-32025 общей площадью 274,9 кв.м, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 622081700001000259 площадью 0,8064 га (участок находится в зоне санитарной охраны источника питьевого водоснабжения централизованной системы питьевого водоснабжения, право постоянного пользования) площадью 0,31 ар. (с/с): Воложинский район, Воложинский с/с, 31, 0,7 южнее д. Маршалки.

Начальная цена с НДС (20 %) – 69 908,07 бел. руб.
Задаток 10 % от начальной цены – 6 990,87 бел. руб.

Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора торгов www.rtr.by.

Аукцион состоится 10.11.2023 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 09.11.2023 до 17.00 по указанному адресу.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона: ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5, корп. 2, пом. 1703

Продавец: ОАО завод «ВИЗАС», 210602, г. Витебск, пр-т Фрунзе, 83

Оборудование, бывшее в употреблении, расположенное по адресу: г. Витебск, пр-т Фрунзе, 83

№ лота	Инд. номер	Наименование	Начальная цена с НДС 20%, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
Перечень 2 (снижение начальной стоимости на 95%)				
1	3698	Модернизация валцьев резинообр. ЛБ-200 100/100	3678,00	183,90
2	3009	Воздуонагреватель ВГС-1 и его составляющие	3354,00	167,70
3	3010	Воздуонагреватель ВГС-1 и его составляющие	3354,00	167,70
4	3011	Воздуонагреватель ВГС-1-01 и его составляющие	3462,00	173,10
5	3012	Воздуонагреватель ВГС-1-01 и его составляющие	3462,00	173,10
6	3013	Воздуонагреватель ВГС-1-01 и его составляющие	3462,00	173,10
7	3014	Воздуонагреватель ВГС-1-01 и его составляющие	3462,00	173,10
8	3015	Воздуонагреватель ВГС-1-01 и его составляющие	3462,00	173,10
9	3807	Полуавтомат для заточки зуборезных головок ВЗ-685Ф2	45600,00	2280,00

Перечень 3 (снижение начальной стоимости 95%)				
Оборудование, бывшее в употреблении, расположенное по адресу: г. Витебск, пр-т Фрунзе, 83				
№ лота	Инд. номер	Наименование	Начальная цена с НДС 20%, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
10	687	Эстакада для выпрямителей ВАК-320	3,00	0,15
11	1697	Печь ОКБ 8084	2100,00	105,00
12	3630	Водонагреватель «Нева-3208-02»	5,40	0,27
13	3631	Водонагреватель «Нева-3208-02»	5,40	0,27
14	3680	Модернизация устройства МТП-318 (H481)	762,00	38,10
15	1718	Ризограф CR1610EP	16,80	0,84
16	3032	Станд. дисп. фрез ЗМА-376	420,00	21,00
17	3063	Профилограф 253	16,80	0,84
18	371	Стоп СТ-9 к микрокопу СТ-9	384,00	19,20
19	3760	Измерительная машина специальная СТ-4.10	1314,00	65,70
20	389	Профилограф 253	15,00	0,75
21	30	Станок ВЗ-389	318,00	15,90
22	425	Уровень электронный А12	132,00	6,60
23	437	Шумомер ВШВ	55,80	2,79
24	3067	Шумомер ВШВ	55,80	2,79
25	440	Уровень электронный	66,00	3,30
26	7249	Прибор для проверки червячных фрез КЭФ-270	1458,00	72,90
27	491	Микроскоп металлографический ММП-2П	22,80	1,14
28	494	Микроскоп металлографический ММП-2	22,80	1,14
29	497	Стилоскоп «Спектр»	72,00	3,60
30	3060	Стилоскоп «Спектр»	72,00	3,60
31	499	Микроскоп МБС-10	37,80	1,89
32	3121	Центрифуга	22,20	1,11
33	3122	Центрифуга	22,20	1,11
34	3681	Наладка РШ-01 к станку ВЗ-580Ф4	5994,00	299,70

Перечень 4 (снижение начальной стоимости на 95%)				
Готовая продукция, расположенная по адресу: г. Витебск, пр-т Фрунзе, 83				
№ лота	Инд. номер	Наименование	Начальная цена с НДС 20%, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
35		Приспособление для цилиндрической заточки сверл ВЗ-879-02 П2 (в количестве 2 ед.). Перечень с инв. номерами размещен на сайте организатора аукциона www.ipmtorgi.by	90,00	4,50
36		Станок для закругления режущих кромок зубов твердосплавных пил ВЗ-478 (в количестве 4 ед.). Перечень с инв. номерами размещен на сайте организатора аукциона www.ipmtorgi.by	150,00	7,50
37	3	Контрольно-измерительное устройство ВЗ-681	528,00	26,40
38	2	Контрольно-измерительное устройство ВЗ-681	528,00	26,40
39	1	Контрольно-измерительное устройство ВЗ-681	528,00	26,40
40		Контрольно-измерительное устройство ВЗ-682 1Ф (в количестве 10 ед.). Перечень с инв. номерами размещен на сайте организатора аукциона www.ipmtorgi.by	360,00	18,00
41	4	Приспособление для заточки пил (d=160-500 мм) ВЗ-879-02 П1	198,00	9,90
42	4	Приспособление для заточки пил вертикальных лесоопильных рам ВЗ-879-02 П3 (L=1250-1950 мм)	180,00	9,00
43	3	Приспособление для заточки пил вертикальных лесоопильных рам ВЗ-879-02 П3 (L=1250-1950 мм)	180,00	9,00
44	5	Приспособление для заточки пил вертикальных лесоопильных рам ВЗ-879-02 П3 (L=1250-1950 мм)	180,00	9,00
45	1	Устройство измерительное для контроля зуборезных головок ВЗ-671	1188,00	59,40

Перечень 5 – незавершенные производственные станки, узлы станков, детали и элементы, расположенные по адресу: г. Витебск, пр-т Фрунзе, 83 (снижение начальной стоимости на 95%)					
№ лота	Инд. номер	Наименование	Готовность, %	Начальная цена с НДС 20%, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
46		Стенд для испытания шлифовальных кругов на разрыв вращением СР-400Б (2 кожух, станна и КД)	90	1172,10	58,61
47		Стенд для испытания шлифовальных кругов на разрыв вращением СР-400Б (кожух, станна и КД)	70	911,64	45,58
48		Стенд для испытания шлифовальных кругов на разрыв вращением СР-400Б (кожух, станна и КД)	70	911,64	45,58
49		Стенд для испытания шлифовальных кругов на разрыв вращением СР-400Б (кожух, станна и КД)	70	911,64	45,58
50		Стенд для испытания шлифовальных кругов на разрыв вращением СР-400Б (комплект деталей)	50	3907,08	195,35
51		Станок заточной для сверл (d=0,4-3,0 мм, настольный) ВЗ-889 (комплект деталей)	50	396,72	19,84
52		Станок заточной для сверл (d=0,4-3,0 мм, настольный) ВЗ-889 (комплект деталей)	50	396,72	19,84
53		Станок заточной для сверл (d=0,4-3,0 мм, настольный) ВЗ-889 (комплект деталей)	50	396,72	19,84
54		Станок заточной для сверл (d=0,4-3,0 мм, настольный) ВЗ-889 (комплект деталей)	50	396,72	19,84
55		Станок точно-шлифовальный (с пылесосом, круг d=350 мм) ВЗ879-01 (без электродвигателя)	90	305,52	15,28
56		Станок точно-шлифовальный (с пылесосом, круг d=350 мм) ВЗ879-01 (без электродвигателя)	90	305,52	15,28
57		Присп. для заточки диск. пил (d=200-450мм) по торцу зубьев ВЗ 318 П 56 (комплект деталей)	2	54,60	2,73

58	Станок для заточки плоских ножей (с поворотным столом) ВЗ-874 (комплект деталей)	40	5	710,10	35,51
----	--	----	---	--------	-------

Перечень 6 – 8 лоты: имущество, реализуемое одним лотом, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, д. 83					
Наименование (назначение), инвентарный номер	Общ. пл., кв. м	Начальная цена с НДС 20%	Шаг аукциона		
Административно-бытовой корпус № 1 (здание административно-хозяйственного), инв. номер 200/С-61161		7582,7			
Административно-бытовой корпус № 3 (здание административно-хозяйственного), инв. номер 200/С-61160		3568,7			
Производственное помещение (производственное помещение), инв. номер 200/Д-175256		44519,1			
Автостанция (сооружение специализированное автомобильного транспорта и автodorожного хозяйства), инв. номер 200/С-501697		1387,1			
Внеплощадочные кабельные сети (сооружение специализированное энергетик), инв. номер 200/С-500509		1260			
Тепловые сети (сооружение специализированное коммунального хозяйства), инв. номер 200/С-500510		70,5			
Благоустройство территории (сооружение благоустройства), инв. номер 200/С-502429		25477,3			
Кабельные сети (сооружение специализированное энергетик), инв. номер 200/С-501645 (общ. пл. 176,9 кв. м), инв. номер 200/С-501646 (общ. пл. 135,7 кв. м), инв. номер 200/С-501647 (общ. пл. 242 кв. м), инв. номер 200/С-501648 (общ. пл. 23,7 кв. м), инв. номер 200/С-501649 (общ. пл. 151,9 кв. м), инв. номер 200/С-501650 (общ. пл. 153,9 кв. м), инв. номер 200/С-501652 (общ. пл. 75,9 кв. м), инв. номер 200/С-501653 (общ. пл. 131,7 кв. м), инв. номер 200/С-501655 (общ. пл. 177,7 кв. м), инв. номер 200/С-501662 (общ. пл. 84,4 кв. м)					

В состав лота входит иное имущество (в кол-ве 91 ед.)

Подробный список размещен на сайте организатора аукциона www.ipmtorgi.by

Начальная цена с НДС 20% 6 457 021,20 бел. руб.
Шаг аукциона 322 851,06 бел. руб.

Обременения: Аренда. Подробная информация у Продавца
Сведения о земельном участке с кадастровым номером 24010000010046: предоставлен на праве аренды по 03.04.2068 (доля 999/1000) общей площадью 10 4867 га для содержания и обслуживания административно-производственных зданий и сооружений

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звезда» от 19.08.2023 г.

Перечень 9 (снижение начальной стоимости на 10%)

Готовая продукция, расположенная по адресу: г. Витебск, пр-т Фрунзе, 83

№ лота	Инд. номер	Наименование	Ед. измерения	Кол-во	Начальная цена с НДС 20%, бел. руб. (за 1 единицу)	Шаг аукциона, бел. руб.
60		Оправка (d40мм ВЗ-384.П22.055) 4 единицы. Перечень с инв. номерами размещен на сайте организатора аукциона www.ipmtorgi.by	шт.	1	118,80	5,94
61		Оправка балансировочная ЗЕ642Е.96.201 – 7 единицы. Перечень с инв. номерами размещен на сайте организатора аукциона www.ipmtorgi.by	шт.	7	210,80	10,54
62		Оправка (d22мм ВЗ-384.П22.052. 4 единицы. Перечень с инв. номерами размещен на сайте организатора аукциона www.ipmtorgi.by	шт.	4	118,80	5,94
63		Оправка (d27мм ВЗ-384.П22.053 – 5 единицы. Перечень с инв. номерами размещен на сайте организатора аукциона www.ipmtorgi.by	шт.	5	118,80	5,94
64		Оправка (d32мм ВЗ-384.П22.054 – 5 единицы. Перечень с инв. номерами размещен на сайте организатора аукциона www.ipmtorgi.by	шт.	5	118,80	5,94
65	5	Оправка (d50мм ВЗ-384.П22.056	шт.	1	118,80	5,94
66	10	Оправка (d60мм ВЗ-384.П22.057	шт.	1	118,80	5,94
67	1	Ограждение ВЗ-318Е.94.000	шт.	1	123,12	6,16
68		Бабка задняя ВЗ-384.П22.046 – 5 единицы. Перечень с инв. номерами размещен на сайте организатора аукциона www.ipmtorgi.by	шт.	5	270,00	13,50
69		Бабка передняя ВЗ-384.П22.011 – 5 единицы. Перечень с инв. номерами размещен на сайте организатора аукциона www.ipmtorgi.by	шт.	5	270,00	13,50
70	300/07-01-08.К1	изготовление заготовки для детали рэм-болт М20	150 шт.		145,80	7,29
71		Кожух ВЗ-319.92010 – 7 единиц. Перечень с инв. номерами размещен на сайте организатора аукциона www.ipmtorgi.by	шт.	7	151,74	7,59
72		Кожух ВЗ-318М.92020 – 8 единиц. Перечень с инв. номерами размещен на сайте организатора аукциона www.ipmtorgi.by	шт.	8	209,23	10,46
73		Кожух ЗМ642Е.92060 – 7 единиц. Перечень с инв. номерами размещен на сайте организатора аукциона www.ipmtorgi.by	шт.	7	324,82	16,24
74	300/53-36-20	Комплект узлов и деталей для станка резьбошлифовального с ЧПУ мод.ВЗ-681Ф4-01И	шт.	1	270000,00	13500,00
75		Кронштейн ЗМ642Е.92014 – 7 единиц. Перечень с инв. номерами размещен на сайте организатора аукциона www.ipmtorgi.by	шт.	7	86,40	4,32
76	18266	К-Т ТНП-7 ИЗ 1813 шт. вороток 16 мм для круглых пашек	Комплект	1	86,40	4,32
77	1-95	К-Т ТНП-6 ИЗ 904 шт. вороток 20 мм для круглых пашек	шт.	1	38,88	1,94
78	8-03, 3-03	Платформат для обработки очковых линз по контуру ВЗ0-229В	шт.	2	864,00	43,20
79		Пл. шлиф. д/обработки очковых линз по контуру ВЗ0-229В – 4 единицы. Перечень с инв. номерами размещен на сайте организатора аукциона www.ipmtorgi.by	шт.	4	972,00	48,60
80		Плат. для изготовления копиров ВЗ-346 – 5 единиц. Перечень с инв. номерами размещен на сайте организатора аукциона www.ipmtorgi.by	шт.	5	540,00	27,00
81		Поводок ЗМ642Е.96020 – 7 единиц. Перечень с инв. номерами размещен на сайте организатора аукциона www.ipmtorgi.by	шт.	7	11,88	0,59
82		Приспособление для заточки пил верт. л/р ВЗ-367.П3 – 9 единиц. Перечень с инв. номерами размещен на сайте организатора аукциона www.ipmtorgi.by	шт.	9	165,24	8,26
83		Приспособление для заточки плоских ножей ВЗ-384 П26 – 5 единиц. Перечень с инв. номерами размещен на сайте организатора аукциона www.ipmtorgi.by	шт.	5	151,20	7,56
84		Приспособление для заточки пил ВЗ-367 П1 – 5 единиц. Перечень с инв. номерами размещен на сайте организатора аукциона www.ipmtorgi.by	шт.	5	540,00	27,00
85		Приспособление для заточки сверл ВЗ-384 П15 – 6 единиц. Перечень с инв. номерами размещен на сайте организатора аукциона www.ipmtorgi.by	шт.	6	432,00	21,60

86	83	Присп. д/длиной правки круга и установок центров ВЗ-318.П5	шт.	1	390,96	19,55
87	1,7	Приспособление для заточки пил верт. л/р ВЗ-367.П3	шт.	2	118,80	5,94
88	8,10	Приспособление для заточки фасонных фрез ВЗ-384 П22	шт.	2	579,96	29,00
89	1	Пылесос ВЗ-517	шт.	1	540,00	27,00
90	300/53-66-14.К1	Редуктор конический КЗР-1	11 шт.		2935,55	146,78
91	1,2	Редуктор привода жатки КЗР-4СД	шт.	2	300,24	15,01
92		Редуктор привода жатки КЗР-4 – 5 единиц. Перечень с инв. номерами размещен на сайте организатора аукциона www.ipmtorgi.by	шт.	5	300,24	15,01
93	3,4,5	Редуктор конический КЗР-9	шт.	3	334,80	16,74
94	3,4	Система подачи СОЖ ВЗ-874.61.000	шт.	2	432,00	21,60
95		Станок специальный заточный для твердосплавных пил ВЗ-353 – 5 единиц. Перечень с инв. номерами размещен на сайте организатора аукциона www.ipmtorgi.by	шт.	5	648,00	32,40
96		Стенд измерительный для твердосплавных пил ВЗ-479 – 4 единицы. Перечень с инв. номерами размещен на сайте организатора аукциона www.ipmtorgi.by	шт.	4	562,39	28,12
97		Съемник ВЗ-318М.92020 – 29 единиц. Перечень с инв. номерами размещен на сайте организатора аукциона www.ipmtorgi.by	шт.	39	3,24	0,16
98		Фитинг ДУ100 15.7879-3143 – 5 единиц. Перечень с инв. номерами размещен на сайте организатора аукциона www.ipmtorgi.by	шт.	5	248,29	12,41
99		Фитинг ДУ133 15.7879-3145 – 5 единиц. Перечень с инв. номерами размещен на сайте организатора аукциона www.ipmtorgi.by	шт.	5	292,25	14,61
100		Фитинг ДУ150 15.7879-3146 – 4 единицы. Перечень с инв. номерами размещен на сайте организатора аукциона www.ipmtorgi.by	шт.	4	164,05	8,20
101		Фитинг ДУ89 15.7879-3144 – 5 единиц. Перечень с инв. номерами размещен на сайте организатора аукциона www.ipmtorgi.by	шт.	5	206,50	10,32
102		ФЛАНЦ ВЗ-384.91010 – 8 единиц. Перечень с инв. номерами размещен на сайте организатора аукциона				

ПРАВИЛЫ ВОСЕНЬСКОЙ АБРЭЗКІ ЯГАДНІКАЎ

За сезон кусты ягаднікаў патрацілі шмат сіл на рост і плоданашэнне. Каб іх падтрымаць, трэба правесці падкормкі, палівы, рыхленне глебы і абразанне. Вось пра апошняе і хацелася б пагаварыць, бо многія баяцца гэтай працэдурі і, ад граху далей, яе зусім не праводзяць. Але гэта не самым лепшым чынам адбываецца на раслінах. Справа ў тым, што ягаднікі ўвесну абдуваюцца вельмі рана і з абрэзкай мы проста не паспяваем.

МАЛІНА

Першая ў чарзе на стрыжку — маліна. Можна нават не чакаць лістапада. Абавязкова выразацьце двухгадовыя парасткі. Яны і так адмаруць, а ўвес гэты час будуць крыніцай хвароб і шкоднікаў. Дарчы, выдаліцьце двухгадовыя парасткі лепш адразу пасля плоданашэння. У гэтым выпадку і заразы раздадуць менш, і больш сонца і прастору будзе маладым парасткам. Тады яны лепш падрыхтуюцца да будучага плоданашэння. Парасткі, якія адплоданосілі, карычневага колеру і лёгка ламаюцца.

Памятайце, што рэмантантная маліна плоданосіць на аднагадовых парастках і двухгадовых. Рэмантантную маліну абразваюць пасля лістапада, але двухгадовыя парасткі, якія адплоданосілі летам, трэба выдаліць адразу пасля збору ўраджаю. У кустах восенню пакідаюць

толькі наймацнейшыя парасткі: па 6—10 на куст.

БРУЖМЕЛЬ

Ён самы першы цешыць нас сваім ураджаем. Менавіта таму бружмель лепш за ўсё абразіць з восні. Абразанне яму вельмі неабходна, бо кусты з узростам разрастаюцца і ўтвараюць вельмі шмат галін.

Падчас абразання выдаліцьце ўсе парасткі, якія ляжаць на зямлі, а таксама

Абразваючы ягаднікі ўвосень, трэба выконваць некалькі важных правіл:

- 1 Не карацьце парасткі, бо гэта трэба рабіць увесну.
- 2 Выразацьце засохлыя ці змярцвелыя парасткі як мага бліжэй да зямлі.
- 3 Пры выдаленні галінак не пакідаць пнякоў. Гэта значыць, рэжам на кольцы.
- 4 Выразацьце ўсе нявыспелыя парасткі. Яны зімой і так загінуць і могуць пры гэтым нашкодзіць марозаўстойлівасці ўсяго куста.
- 5 Амалоджваючы куст, сачыце, каб колькасць выразаных парасткаў не перавышала колькасць пакінутых.
- 6 Рэмантантныя сарты маліны абразваюць пасля лістапада. Некаторыя практыкуюць поўнае выдаленне парасткаў наўраўне з зямлёй. Так вырошчваюць прасцей, а галоўнае — не трэба прымяняць сродкі абароны (пестыцыды). Але ўраджай будзе толькі восенскі.

прарэджаючы кусты, прыбіраючы слабыя і лішнія парасткі. Галінкі карацьце неўзла, бо плоданашэнне засяроджана на магутных гадавых парастках.

ПАРЭЧКІ

Чорныя парэчкі плоданосяць добра на галінках да чатырох-пяці гадоў. Старэйшыя за гэты ўзрост галінкі лепш выдаліць. Такім чынам вы перанакіруеце ўсё сілкаванне на маладыя і перспектыўныя парасткі.

Чырвоныя і белыя парэчкі радуцьце ураджаем значна даўжэй, згасанне пачынаецца толькі з сямігадовага ўзросту. Але і ў іх трэба выдаліць парасткі старэйшыя за гэты парог. І рабіць гэта ўвосень.

АГРЭСТ

Выдаліцьце крывыя і слабыя галіны разам з часткай маладых парасткаў, асабліва тых, што растуць ад каранёвай шыўкі. Досыць пакінуць два-тры моцныя каранёвыя парасткі з паўтара-двума дзясяткамі сцёблаў.

Выдаліцьце галіны, старэйшыя за пяцігадовы ўзрост. Кустам ад дзесяці гадоў і старэй патрэбна радыкальная амаладжальная абрэзка: большую частку (да дзвюх трэціх) галін зразаць пад карань, пакідаючы толькі пяць-шэсць самых здравых і буйных.

Пры правільным доглядзе агрэст здольны радаваць ураджаем да 30 гадоў.

СЁННЯ

Месяц

Поўня 29 верасня. Месяц у сузор'і Рака.

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	7.18	18.37	11.19
Віцебск	7.09	18.26	11.17
Магілёў	7.08	18.27	11.19
Гомель	7.03	18.25	11.22
Гродна	7.33	18.52	11.19
Брэст	7.33	18.54	11.21

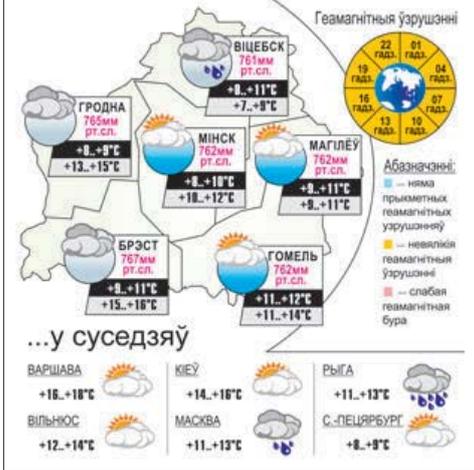
Імяніны

Пр. Макара, Пятра, Фёдара. К. Апалінара, Барталамея, Ігара.

Фота Андрэя ФЭАКІСТАВА

ЗАЎТРА

Даты

Падзеі

Людзі

5 КАСТРЫЧНІКА

1903 год — нарадзіўся Лазар Абрамавіч Кацювіч, беларускі пісьменнік, кінасцэнарyst.

1908 год — нарадзіўся (цяперашні Рагачоўскі раён) Андрэй Фёдаравіч Самусёў, Герой Савецкага Саюза (1943). У Вялікую Айчынную вайну на фронце з 1941-га, мінамётчык. Вызначыўся ў кастрычніку 1943-га пры вызваленні Лоеўскага раёна. Першым з роты пераправіўся праз Днепр, у рукапашным баі за плацдарм знішчыў некалькі гітлераўцаў, чым садзейнічаў пераправе падраздзяленняў палка.

1933 год — нарадзіўся Эдуард Ашэравіч Казачкоў, беларускі кампазітар, ваенны дырыжор, заслужаны дзеяч культуры Беларусі, заслужаны дзеяч мастацтваў Расіі.

1938 год — нарадзіўся Аляксандр Васільевіч Сцепаненка, беларускі вучоны ў галіне металаапрацоўкі, член-карэспандэнт, акадэмік НАН Беларусі, доктар тэхнічных навук, прафесар, заслужаны дзеяч навукі і тэхнікі Беларусі. Аўтар звыш 600 навуковых прац, у тым ліку манаграфій, 400 вынаходніцтваў. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі (1984).

1953 год — нарадзіўся Святлана Валяцінаўна Лапіна, беларускі сацыёлаг, філосаф

і культуролаг, доктар сацыялагічных навук, кандыдат філосафскіх навук, прафесар.

1713 год — нарадзіўся Дэні Дэідро, французскі пісьменнік, філосаф-асветнік, драматург і выдавец.

1918 год — выйшла пастанова НКУС РСФСР, якая зацвердзіла «Палажэнне аб арганізацыі аддзелаў крымінальнага вышуку».

1933 год — нарадзіўся Канстанцін Барысавіч Жэльдзін, расійскі акцёр тэатра і кіно, заслужаны артыст РСФСР.

1943 год — нарадзілася Іна Міхайлаўна Чурывава, расійская артыстка тэатра і кіно, народная артыстка РСФСР (1985). З 1973-га актрыса Маскоўскага тэатра «Ленкам». Лаўрэат прэміі Ленінскага камсамола (1976), Дзяржаўнай прэміі Расіі (1985, 1996).

1948 год — заснаваны Міжнародны саюз па абароне навакольнага асяроддзя (з 1990-га — Сусветны саюз аховы дзікай прыроды).

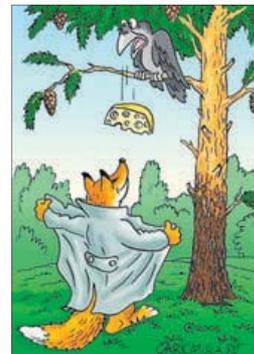
ФЕРНАН КАБАЛЬЕРА:

«Упрыгожваць сябе трэба не для таго, каб добра выглядаць, а дзеля таго, каб не выглядаць дрэнна».

— Я ўчора знайшоў зала-ты пярэсёнак.
— Вось дык удача! А як адраагавала твая жонка?
— Яна ад радасці анямела.
— Ого, адразу дзве ўдачы!

— Ты не магла б выйсці на працу ў нядзелю?

— Добра, толькі ў нядзелю транспарт ходзіць вельмі рэдка...
— І ў колькі ты будзеш?
— У панядзелак...

— Старадаўняе грузінскае віно, 13 літар...
— Па гарызанталі?
— Правільна! Пагарызанталі.

— Доктар, скажыце, што ў мяне такое, толькі не па латыні!
— Ну што ж: вы гультай і п'яніца!
— Вось, а зараз напішце мне ўсё гэта ў бюлетэні, толькі па латыні.

— У колькі ты павінен быў прыйсці?
— У сем.
— А цяпер колькі?
— Шэсць гадзін дзевяноста тры хвіліны.